

ఆంధ్రప్రదేశ్

౧౯౧౯

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 3 వ తేది గురువారము

NO. 2.

సంపుటము. ౬

సింధు నామ సంవత్సర శ్రవణ శుద్ధ తృతీయ ౩.

సంచిక ౨

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

అన్ని నాపులకు పరమాధము

వెల స్వల్పము
తల నాపులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.



గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోసముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బీలో
వెల ర అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొఱకును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ డిపో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, శ్రీరంగ రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి



100 మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో డిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)
కాబడినది కాబడినది

ఇప్పటికాలపు గురికనుపడునది. సాటిలేని మనోహరముగు సువాసనగలది.
అల్ప హాయిగాని, సారాయము గాని, చేర్చబడకనే సిద్ధము
చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ కువాలపై కొన్ని రిండుపులు విలకరించినచో, మనోహర
మగు సువాసన విస్తరించును.

ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో నుండును.

(చిన్న నైజా అర డ్రాం)	సీసా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యకొం నైజా 1 డ్రాం	" " 0.12-0
చేరొక నైజా 2 " "	" " 1.4-0
పెద్ద నైజా 4 " "	" " 2.0-0

వి. పి. ఖమ్మం బుడ్డి 1-కి 0.6-0, 8 బుడ్డకు 0.14-0 ప్రత్యేకము
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులలోను దొరకును. దీనికి
అనేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున తాము కొనుగట్టును సీసానైన
ను, కాట్టునైనను ఆటో డిల్ బహార్ రను చేరున పరిశీలించును. ఈ ఆటో
దిల్ బహారుయొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయగోరువా రి దిగువవారికి
వ్రాసినచో అతనికివత్తు గల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోలుయేజంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్నామసీదు వీధి, బొంబాయి.
మదరాసు యేజంట్లు:— మెహతాపురంపే త్రెంమాల్లీ, చై నాబజార్ రోడ్, మదరాసు.

మలయ చందనము



(1251) పెగరోగమునకు తుళానము
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
తెలియదు. వత్సము లేదు. పిచికారీ
చున్నగు కఠినవికృత్యాల వనిలేదు. దువ్వ
నైన మోచులయచందనము ఎటువ
తెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధము.
పెగరోగమును మాడుపులతో పోల్చును. డబ్బీ 1-కి 2.0-0
గంధర్యభార్గవ, రాజమండ్రి.

శ్రీకృష్ణ భారతము 1511

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే మూలా
నసారముగా నులభిత్వేరి రచింప బడినది. ఇందు నన్నయారుల
భారతమున లేని కథ తెన్నీ కలవు.

1 వ సంపుటము (ఆదిపర్వములు)	వెల రు 8.0-0
2 వ సంపుటము (ఆరణ్యకర్వము)	8.0-0
3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు)	8.0-0

పోస్టల్ కౌనువారే భరింపవలెను. వైపు ప్రకములు రా
యల్ నైజా గృహకాగితము కాలికోటెండు. కలయువారు:
మేనేజరు, కలకత్తీ ప్రింసు, రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విశోదమైన గాలి తలగడలు.

వీటినుండుండు కొరాయియొక్క మరచిలను వీసివేసి

కావలసినవలె గాలిని నింపుకొని మరల మునుపటివలె దిగి

చిన యెడల మిక్కిలిసౌఖ్య
కరమైన తలదొండును. ఆ
క్కురలేనప్పుడు మరలవీసిన
గాలియంతయు పోయినచో
జేబులో గాని ఒడియందు
గాని యుంచుకొనవచ్చును.
ఇది శిరోభాగ గలవారికిని,

ప్రయాణికులకును తదితర ప్రజాసామాన్యమునకును మిగుల
ప్రయోజనకరమైనది. ఒకసారిపరీక్షించి సౌఖ్యమును పొందుడు.
తలదొండు 1-కి అణాలు 0.8-0, కపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.
(536) చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం. 6, వెంకటేశ మ్రొవీధి, సామకాదు పేట, మద్రాస్.

ఉచితము! రు. 3000. ఉచితము!

వివరములుకోరువారికి తెలుపబడును.

ఏజంట్లకు మంచిక మీషను యివ్వబడును.

అడ్రెసు:— ఇ ఎం. కర్క అండు కంపెనీ,

1527 పోర్టు కాణేటంక, గోదావరి జిల్లా.

గమనింపుడు గమనింపుడు

ఫుల్కర్ టెక్ పేనాల ధర తగ్గించబడినది.

బ్లౌక్ బర్డు రు 8-8-0, స్వాక్ రు 7, వాటర్ మెక్
రు 7-8-0, వాటర్ మెక్ (నీటిలేక సెల్ ఫీల్డింగ్) రు
10-8-0, సెల్ ఫీల్డింగ్ 210 రు 4. అలెగ్జాండ్రా రు 2-12-0.
(1514) గిరిబదక్కు, వైమర్స్, తిరుగిక్కడి, మద్రాస్.

దిగుమతిదారులు ఏగుమతిదారులు

కమిషన్ యేజంట్లు. 1543

విద్యుత్, గో నెలు, నూలు, అముదము, సెనక్కాయలు, ధాన్య
ములు కామధాన్యములు మొదలగు సరకులు, స్వదేశీయుల తర
పున, పరాయిదేశీయులతరపున కొనబడి విక్రయించబడును.
వివరములు తెలియగోరువారు ఈ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
Pareck & Co., 135 B, Amherest, St, Calcutta.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

ఇది మేహను, నిక్కాక, కుక్లనప్తము, అతిమాత్రమును
హరించి, మిక్కిలి బలమును, పీర్వకృష్టిని, యౌవన సుఖమును,
సంతాప్తాప్తినికలిగించు వస్తుసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును.
20 తులముల డబ్బీ రు. 1. వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.
పి. కి. పి. అండుకో, పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వకొనుఖమును పొందటం స్వా
భావికమైన కొన్ని విధముల అనుసరించుటలనే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉత్తముమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గ
మును కలుగ జేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును. ఆ
యోగ్యవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనానుగా
నీయబడును. పోస్టుచార్జీ యు. మే మే కలిపి పంపెద
ము. వెంటనే వ్రాయుకోవలెను. (219)

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,

అతంకపరవా జోషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

బాల సరస్వతి భాండారము.

సప్తమ వార్షికోత్సవము.

అధ్యక్ష కోపనాథుని సంగ్రహము.

(మా స్వకీయ శతాబ్ది వర్ణన)

అంగలూరు, మార్చి 31:—నిన్నటిదినము సమావేశమైన అంగలూరు, బాలసరస్వతి భాండారపు సప్తమ వార్షికోత్సవ సభాగ్రాహకాధిపతి యగు, శ్రీ రాజా మంత్రప్రేక్షక భుజంగరాజుగారి వ్యాసముండిక్రింది భాగము ప్రకటించెను:-

గొలెది సంవత్సరములనుండి మన యాంధ్రజాతమునకు బలవంతమైన పాపములను పోషించు నవ్వయము మిక్కిలియును (బలవంతమైనది). ఈ స్వల్పకాలములో మన జాతమునకు మూడు నాలుగు వందల గ్రంథాలయములు వెలసినవి.

వారానా జాతమునందు మాద్రాసుప్రభుత్వము స్థాపించుటకు బూర్వమునకు బరమానందగూడ గ్రంథాలయములు వెక్కిరింపెను.

అంగలూరు గ్రంథాలయములు.

అంగలూరులోని మిక్కిలి ప్రసిద్ధిగాంచినది రెండు గ్రంథాలయములు. (1) అత్తప్పపద్మ పట్టణమునందలి బాడీలి యాన గ్రంథాలయము. ఇది "సర్ థామస్ బాడీలి" అను మహామహునిచే స్థాపించబడినది. ఈయన క్రీస్తుశకము 1545 మొదలు 1618 వరకు జీవించి యుండెను. ఇందు బ్రహ్మతమ దాదాపు 570000 అచ్చుపుస్తకములు, 80000 వార్షికప్రతులు లభింపెను. (2) లండన్ మహాపద్మణ్యమనందలి బ్రిటిష్ మ్యూజియం లైబ్రరీ. ఇది ప్రపంచమునకు గల గ్రంథాలయములలో మిన్నయని యెన్నఁదగును. ఇందు 1902-వ సంవత్సరము నాటికి 190000 అచ్చుపుస్తకములు, 100000 వార్షిక ప్రతులు లభింపెను. కేంద్రీయీ యూనివర్సిటీ లైబ్రరీలో 500000, ఎడింబరో-యూనివర్సిటీ, అడ్వోకేటుల లైబ్రరీలో 850000 గ్రంథము లున్నవి. ఇట్లే మరెకా మున్నగు జాతములయందుగూడ గ్రంథాలయములు మన యూరప్ లకు మించిన సంఖ్యగలవి యున్నవి.

హైందవ గ్రంథాలయములు.

మన హిందూజాతమునందు, మైసూరు, బ్రాహ్మణులు, మున్నగు సంస్థానములయందు స్వతంత్ర రాజ్యాధిపతులు గ్రంథాలయముల స్థాపించుటకు నిపుటికి నవ్వుట నెలకొని యుండు పురాతన గ్రంథాలయ చాటుచున్నది. కాని యిది యాస్థానవిజ్ఞానములకుఁ దక్కు దక్షిణాప్రాయములకు నేర్పొప్పకయున్నది. కాకుండెదవలె తొండవీడు, మహాహిందూజాతమునకు (జాతకందలికి నుపయోగములగు గ్రంథాలయములను స్థాపించుటలంపు బోధా మహారాజుగారిగు. సయాజీరావు నైకాబాద్ వారికి గలిగి యా సంకల్పమును వారు వారి రాష్ట్రమునకు గ్రహారూపమున జూపించి మనకందలికిని జ్ఞాపకముగా గ్రుల్చి విలసిల్లుచుండిరి.

రాజాదరణము.

ప్రజల తరతరీ యామోదమును జూపినను బాలకాలల విషయమున నెటులకో యెటులనే విద్యాభివృద్ధికి, జ్ఞానాభివృద్ధికి సాధుధూతములగు నీగ్రంథాలయముల వ్యాపకము విషయమున గూడ జరిపాలకులు యాదరణము లభింపనిచో నభివృద్ధి నందనేరవు. స్థానిక స్వతంత్ర చాల నాకాభివృద్ధి, ప్రతిపాది కుద్ధ్య సంఘము వారును, తమతమ పరిపాలనలందరకు బాలకాలల నవ్వటవచ్చుట నెలకొల్పబడుటకు ప్రజలు తామే యేర్పరచుకొనిన బాలకాలలలోఁగలగు విద్యాభివృద్ధి కనుగుణముగ సాంకేతికములన్నియును మున్నగు రీతుల విద్యాభివృద్ధి విషయమున నాదరణము చూపునట్లే, గ్రంథాలయముల విషయమున గూడ నాదరణమును జూపవలయును. ప్రభుత్వమువారు గూడ నట్లే యా ప్రజోద్ధయమునకు సాయపడి యాదరింపవలయును.

పరపతి సంఘముల విషయమున గవర్నమెంటు వారికి చట్టముల నిర్మించి వాని నెట్లు ప్రోత్సహించుచుండిరో యట్లే గ్రంథాలయముల ప్రస్తుతావస్థకు జక్కగాఁ బరిశీలింపి వాని యభివృద్ధికి గవర్నమెంటువారు చేయదగిన విధానముల యోజించి మనజాతను నిర్మూలనభయం దొక చట్టమును సభ్యులపాపాదింపవలయును. ఆ చట్టములయొక్క విధుల ననుసరించి యీ గ్రంథాలయముల నన్నింటిని గవర్నమెంటువారు తమ పోష్యమునకు జేర్చుకొని యభివృద్ధిలోనికి తీసికొని రావలయును. స్వయంసిద్ధ యాధునికకారము, మనజాతమున నిన్ని గ్రంథాలయములు బలపడెను. ప్రభుత్వసీటికి వృద్ధిఁబడెనుట గాంచిన

పితవనైనను మన జాతసమిక్తమున బాలకాలము ప్రభావదరణమును పొంది గలిగింపవలయునని ప్రతిపత్తింపవలయును మిక్కిలి కోరవలయును.

ఇంక నైన మన ప్రజానాయకు లీ విషయమున క్రద్ధవహించి తమ ప్రజాప్రతినిధ్యమును సాధకమరచుకొని రని నమ్ముచుంటి.

గ్రంథాలయ సంఘము.

బాలకాలమునందు జరిగిన సమావేశమున మొదటిసారి గవర్నమెంటు హిందూజాతమునందు గల గ్రంథాలయములపట్టిక జోగదానిని గవర్నమెంటువారు సమకూర్చింపవలయు ననియు బ్రతిగ్రంథాలయమును ఎప్పుడెప్పుడో నేయూర్ స్థాపించబడినదియు నందుగల గ్రంథాలయసంఖ్యయు నాదాయమును నచ్చట నుండు నేరములు మున్నగు వివరముల నాపట్టికయందుఁ దెలుపవలయుననియు దీర్ఘానింతరమునది. ఈ దీర్ఘము నా చరణాలోనికి దెచ్చుటకు సర్వాధునా రింతదవక నేమియుఁ గృషి నల్పింపవలెనని. అదియెట్లున్నను మనయొద్ద ప్రజాతాండ్రము గల గ్రంథాలయముల నిన్నిటిని బరచుకొనుట "కాంప్రజేత గ్రంథాలయ సంఘము" మను నొక సభ విజయవాటికా పురంబున గతవత్సరమున స్థాపించబడినది. ఈ విజయవాటికాయందుఁ గొంతకాలమునందు రామమోహనపుస్తకాలయము వృద్ధిచేయుం యుండెను. మూడు నాలుగు సంవత్సరములకుఁ బూర్వమీ గ్రంథాలయసంఘము ప్రోత్సహమున "గ్రంథాలయసర్వస్వ" మను నొక మాసపత్రిక స్థాపించబడినది. అంత యాంధ్రజాతమున గ్రంథాలయముల పట్టిక, పయి లాహూరు శిర్కానము రీతి నే నిర్వహణ చేయబడి ప్రచురింపబడినది. ఆ పట్టిక ప్రచురించునప్పటికి 1916 సంవత్సరమునందు మారు 250 గ్రంథాలయములుగలవు. ఈ గ్రంథాలయసంఘమును, గ్రంథాలయసర్వస్వమును సభివృద్ధిలోనికి దెచ్చుటకై మిక్కిలి పాటుపడుచుండిన మహాశ్రీ, ఆత్మ్యంకి వేంకటరమణయ్యపంతులుగారు ఆ 1919 మార్చి 15 వ తేదీని నొకవడిన కృష్ణా క్షత్రియయందు వ్యాపిన వ్యాపకములో నిట్టి యాంధ్ర గ్రంథాలయముల సంఖ్య 450 వలకుఁ బ్రోచిగింపని నుడిపిరి. ఈ గ్రంథాలయ సంఘముయొక్క నిబంధనలు మున్నగువి నాకుఁ బంపబడినవి. ఆత్మ్యంకి కడు సమజసముగా నున్నది. ఇట్టి సంఘముకంటె ముందైన నొక జాతమునందలి గ్రంథాలయము లన్నియును బరచుకొనుటకు గలిగి విరాజిల్లునేరవు. ఈ సంఘస్థాపకులు కోరినటుల నాంధ్రజాతమున గ్రంథాలయములన్నియు నీ సంఘమున కుపకాళముగాఁ జేరుట మిక్కిలి యావశ్యకము. అందువలన ననేకలాభములకలవు. ప్రతిగ్రంథాలయమునకు విలువగల గ్రంథములన్నిటిని జేర్చుట కష్టసాధ్యము. కావున నొక గ్రంథాలయమునకు గల యాధునికము లెన్నియైన గాఁగి నొక మఱియొక గ్రంథాలయమున కెవరియొకరు దయకుఁ గావలసిన గ్రంథముల నికరస్థలములనుండి యిట్లే తెప్పించుకొని తమ సభ్యులు చదువుకొనిన పితవవానిని దిరుగు బంపుచుండుటయు మున్నగు సాధకకర్మములు క్రమశః ఇట్టి సంఘములవలన నేర్పడఁగలవు. తియ్యోపమున నీ గ్రంథాలయముల ప్రముఖత ఘనీభవించి జాతమునంతటను మహావకార మొనర్పఁగలవు. ఈ విషయమును గూడ గ్రంథాలయస్థాపకులగు మన హిందూ సోదరులందఱును జక్కగాఁ బరచుకొని వలయు నేర్పాటులం జేసవలసినది.

గ్రంథాలయాధికారులు.

ప్రజలు వ్యయప్రయోగములకొన్ని గ్రంథాలయముల నెలకొల్పుట యొక యెత్తును, ఆ గ్రంథములను జక్కనిరీతిలో నుంచి చెడఁబడఁగ నామాయ వలయు గ్రంథములు నులభముగ వీసి యున్నట్లు వలయు పట్టిక మున్నగువి పీఠికలవి కార్యమును జక్కగా నొక జేర్చుట యొక యెత్తునై యున్నది. అక్షరభాషను గలిగిన ప్రతివాఁడును, ఈ కార్యమున కర్హుడని తలచి కొద్దిజీతమునకుఁ గుదిరిన వాని నిండుల కేర్పరచుటకంటె నవనితి మఱియొకటి లేదు. అందువలన నీ గ్రంథములన్నియు శిథిలములై స్వల్పకాలమున నశించుటయు బాలకాలపు వలయు గ్రంథములు వికృతంబులు టయుఁ దలపింపి గ్రంథాలయములయొక్క ముఖ్యోద్దేశమే నశించును. దెవనాదాయం మున్నగు గ్రంథాలయములకంటె కలదు గావునను, గ్రంథాలయసర్వస్వ మను పత్రికయు గ్రంథాలయసంఘమును గూడ నచ్చటనే కలవు గావునను, గ్రంథాలయాధికారవదలని గోరువాడు, అచ్చట వారి యొద్ద గొంతకాలమాపదముల సభ్యునించి యొగ్యతావ్రతములం గాంచినవాఁడేగాని, ఆ యాద్యోగము నే గ్రంథాలయములందు నీయవలసిన నీలోపము తీరఁగలదు. అట్టి వారభ్యనింపఁదగిన విషయముల గ్రంథాలయసంఘమువారే యోజించి నియమింపవచ్చును.

సత్రములు.

మనజాతమునకు బాలకాలమునందు కన్నవారి సాకార్యము నై సత్రములకు గట్టించు నాచారము విశేషముగ గలదు. ఎంత చిన్న యూర్యయందైనను గొంచె మువపత్రికల గృహమేధు లొకదొకరుండిన, వారు వారి కత్తెనుసా మేచిన్న చావడనో వాఁగ్రామమున సత్రముగఁబడ గట్టించుచుండును. ఇట్టిసత్రముల నేకములదిలకుట నెలసియున్నది. ఇంకయుండును తెలయఁగలవు. అట్టి సత్రములను గట్టించుచు మహారాజు వారి సత్రమునందలి గ్రంథాలయమునకు వకరెండు నెల చావడిని గూడఁ గట్టించి యిచ్చిన సెలవును ప్రవర్ణకారముగ నుండును. సత్రమును గట్టించువారి కిట్టి చావడి నొకదానిని జేర్చుట కష్టసాధ్యము కాదు. సత్రమును గ్రంథాలయమున నొకచో నుండిన నికర గ్రామమునందు నచ్చువారు సత్రమున నుభయగ బస చేయుటయే గాక గ్రంథాలయముల జ్ఞానసంపాదనముగూడఁ జేసికొనఁగలగుదురు. దాన సత్రములై చిన ఫల మినుపడిండును.

పంకితులు.

పెద్ద పెద్ద పట్టణములయందు యెండు గ్రంథాలయముల కంటె చిన్న చిన్న గ్రామములయందును నెలయు గ్రంథాలయములే మన జాతము నాంధ్రజాతమున మాధ్యమంబొలగింపవలెను యున్నవి. అట్టితావులయందు గ్రంథాలయముల స్థాపించుట యొగ్యమైనట్లు, విద్యాగ్రంథము మందమైన పుస్తక కాగ్రంథములలోని యంతయును దెలిసి చదువు నభిలాషను గలిగించుట యొగ్యమైనట్లు యున్నది. కావున నట్టి గ్రంథాలయనిర్మాతలు వారివారి కత్తెనుసామగ నొక్క క్కెండుకు నాదరించి నొక క్రమ గ్రామస్థులందఱి నవలదరదుగఁ జేర్చి యెట్టి నొక గ్రంథమును జనివిచ్చె వారి కామోదమును గల్పించుచు విద్యావ్యాసంగమున కృద్ధిభరతుండును. తాలూకాబోర్డు మున్నగు సంఘములవారు, ఇంతటి బాలకాల గూర్చినవో నొకపాతకాలగా నేర్పరచు మని యుపాధ్యాయులకుఁ గ్రొత్తకొత్తపాతకాలము నిర్మించు ప్రోత్సాహమును గలిగించుటలేదా? గ్రంథాలయాధికారిని, మండితుని గూడఁ బోషించుటకు నవ్వకముగాని గ్రంథాలయములు, సుండితులే గ్రంథాలయాధికారిగా నియమించుకొనుట సగుంబనము. అట్లు చేయునచో ప్రజలకీ గ్రంథాలయములు కోరికఁ గొల్పరిగాను దొంకిం బుండఁగలవు.

గ్రంథముల నిండ్ల కిచ్చుట.

చిన్న చిన్న తావుల స్త్రీలకొరకు జేయగల సులభకొరకు జేయగల రెండేని గ్రంథాలయములను స్థాపించు వాడుక గలదు. స్త్రీలకు కుత్సితగ్రంథాలయముల నేర్పరుపఁ దగినట్టి యెన్నఁతనీతికి మన హిందూ సుందరీయులు కచ్చియుండలేరు. కావున వారికై కత్సితగ్రంథాలయముల స్థాపించి యిచ్చియు నదియును గూడ నసంపూర్ణగ్రంథాలయములకు సంకులము జేయుటకంటె నొక గ్రంథాలయమునే చక్కనిదానిగా స్థాపించి స్త్రీలవలనయొగించు గ్రంథములను మాత్రము రెండేని పురుషులకు జేర్చి గ్రంథాలయసభ్యులలో వలయు వారి కీగ్రంథముల నిండ్లకు తీసికొని పొందినచో నది స్త్రీలకుఁ బురుషులవలనగూడఁ బరశ్యాపకముగను. స్త్రీలు కుత్సితముకొనవలసినచో మఱియొక చక్రవర్తిని కలసిక కష్టములేకుండ వారికిగ్రంథము లిండ్లకై వచ్చుచుండును. కావున నీ విషయమున గూడ మీ సందఱు జక్కగా యోచింపఁ గోరుచుంటి.

మన యాంధ్రజాతము నిప్పటికి 450 గ్రంథాలయము లు కలవని జేరినది. ఇది మున్నము నాయా గ్రామస్థుల ప్రోత్సాహము వలనను, భగవతోత్సాహము వలనను నీ స్థితియందున్నది. మిగుల దెలిసిన విషయము. ఇంక యుండు యెండు గవర్నమెంటువారి సహాయముగూడఁ బూర్తిగఁ గలగుటకు వలయు ప్రయత్నముల జేసి తీరవలెను. కావున నింతకంటెను గొలెదికాలములో మన గ్రంథాలయములు మంచి యుపపత్తిక గలవియుగుటకు సంధియును లేదు. ఈతరుణమున భాషాభివృద్ధికి పూర్వమహాప్రభువుల స్థానమును మన గ్రంథాలయములే యాక్రమింపవలెను. మేము ప్రోత్సాహ గ్రంథాలయముల స్థాపించితిమనియు, మీరు మీమీ గ్రంథముల నుచితముగ దయచేయవలయు ననియు గ్రంథాలయసోమకులు మనజోపు కవులను బిడించు దురాచారము మిక్కిలముగ గలదు. మేదోరక్త మాంసంబుల కృత్యమరచి గ్రంథములను ప్రాసించు, వానినచ్చొత్తించుకొనలేక గిజిగిలాడియుం, దుడకెట్టులనో కృత్యాభ్యవృద్ధి నొక గ్రంథమును వెలువరింప నానుగుండల యెలది గ్రంథాలయములు యమకేంకలంబోలె మిండఁబడి వారి గ్రంథజీర్ణముల నాకర్షింప నాకవి యింకెట్లు బ్రదుకఁగలరు.

దు? ఎచ్చటనో యుండిన యాకవిని బిడించుటకంటె జండా లక్షణములను సహజము కావున నాయూరగల మతియుగ గృహస్థు నాగ్రంథపు మూలమునకై యాచింతుట కుకరము కాదా!

కర్తవ్యము.

గ్రంథాలయపురిస్థానము లందఱు నాంధ్రీ జేతనున వెలుగిన పురిగ్రంథములు, ఒక్కొక్కటిని గొని గ్రంథాలయమున జేర్చుదమని తీర్మానము చేసికొనవలెను. అది మీ కెక్కువ కష్టములొందికాదు. గ్రంథాలయ పురిస్థానమునకు వలయు మూలమును నిరాపూటముగ సమకూర్చు గలిగిన ప్రతిభివృద్ధివృద్ధులు మొదలుమొదలు నొక్కొక్క గ్రంథమును గొనట యంతమాత్రమున గష్టములొందికాదు. అట్టి సరస్వతులొకవో నికనింపరని మీరెఱింగినవిషయము. కావున బ్రావికముగా గవులు విశేషధనవంతులై యుండరు. అట్టి స్థితిలో గ్రంథమును వ్రాయుట బూనినవానికి గ్రంథాలయము లన్నియుఁ జేరి సుమారు రవందల పురులను గొనగల వను ప్రార్థన యుండినచో గవులయదృష్టము వంశినజే. భాషా యోషామణి సర్వాలంకారభూషిత యైనదనియే చెప్పవచ్చును. గ్రంథము పెదవినతోడనే యైదువందల పురులను గ్రంథాలయము లన్నియుఁ జేరి కొనినయెడల గవి కచ్చుకర్చునకై యిల్లు తాకట్టు పెట్టుకొనవలసిన యవసరములేదు. భాష్యులకు బుట్టినదివారు పెట్టిన యాధరణముల మొనకవలసినవని యుండదు. అపుడనేకొత్తొప్పుగ్రంథములు తమంతదామే మొనదేగలవు. కావున భాషాసరికి మహావకారమును మీరుతప్పక జేయవలయునని మనయాంధ్రజేతనున గల గ్రంథాలయ పోషకుల కందఱిని నేనుకొనుచుంటిని.

గ్రంథపారిశోషికము.

ఆంధ్రసాధులారా! గ్రంథాలయముల వాని కొత్తరములు నూదయంగ ములుగ నేటేను జరిగించుచుండుట యుక్తమే. ఇట్టి సమయములందు యథాశక్తిని గవిపండిత సమూహముగూడఁ గావించుచుండిన నెంతయుఁ బ్రోత్సహదాయకమగును. కవిపండితసమూహ మన భూరిసంభావన యని తలంపవలెను. ఏటేను పెద్దయే నొకగ్రంథమును వ్రాయుననింపి తద్గ్రంథకర్తకు దగు పూర్వోషికము నొసంగవచ్చును. లేదా గ్రంథమును వ్రాసి యు నుద్రణ మొనరింప సమర్థుఁడగు యొకరియొక్క గ్రంథమునైనను నచ్చొత్తింది వాని కొత్తర నొరవనూచకముగాఁ బ్రకటింపవచ్చును. ఎద్దియే నొక గ్రంథమును బలుపురు పండితులచే వ్రాయుననింపి తరతమభేదముల నిర్ణయించి బహుపురుల నొసంగవచ్చును. ఇట్లు ననేక విధముల మీ కర్తవ్యసారముగ సంవత్సరార్థమున నొక కార్యమును జరుపుచుండ వచ్చును. మీ సంవత్సరార్థవ్యయములో దీని నొక యంశముగాఁ జేర్చుకొనుట ముఖ్యమని తెలియఁ జేయుచుంటిని.

కలకత్తా నాకేష్టత్రిక సంపాదకులగు నయ్యయ పోలీసు గారికి ప్రభుత్వమువారు జేతరత్తకావనము ననుసరించి వాచ్చంధన మొనరించి రని తెలియుచున్నది.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగాగు బోల్సుగునందలి కాంతి నికేతనమునండి రౌలటు బిల్లులకు గూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. - రౌలటు బిల్లుల యెడ నాకు నాల అనుయ గలదను సంగతి నే నెప్పుడును మరుగుపరచలేదు. ఇంతవరకాయనూయకు బహిరంగముగ దెలుపవలయు నేనుచింతిల్లుచున్నాను. నేనిపుడు చెప్పవలయున దొకముఖ్యాంశముగలదు. భారతీయ జీవకాముల పురీజేతను ముఖ్యముగ విద్యార్థుల జీవితములలో చాల విపరీతమగు చెమగొకటి యున్నది. "రహస్యపరిధాన" మిదివరక చాల భయోత్సాహకారముగ నున్నది. ఇప్పుటి రౌలటు చట్టముల కావనములకు గుండునేని ఆభయమునకు మేరయే యుండదు. ఒకడు దాహరణము: నేను క్లాసులో పాఠమును బోధించుచు నే యుండును. నేను బోధించు విద్యార్థులలో నే ఇతరుల "దారులు" గ నుండును. గతర్న మెంటువారు జీతములనిచ్చి వారినిండులకే ప్రనేకపెట్టియుండును. కారణము నా స్వంతగదిలో నొక చారుడు నా కాగితములను పెదకుచుండగా నే నొకచారుని పట్టుకొంటిని. అతని గతర్న మెంటువారి నియోగించిరి. ఆసంగతి నతడే నాకడనంగిరించెను. అట్లొకసారికాదు. ఆనేకసారులు నే ననేకయందని పట్టుకొంటిని. ఇట్లే ఎంతయందయో పట్టుకొనిరి. ఇదియొకవర్న మెంటువారి యిట్టి రహస్యపరిధానకపు ఏర్పాటుల నింకను విస్తరింపజేయవలయునని నారట్లు చేయవచ్చునుగాని ప్రజలకు పీరినై చాలవరకు నొరవముతగ్గిపోవును.

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల బందరు.

[పురాణం - సూరీశాస్త్రిగారు బి. ఏ]

ఈ కళాశాల లోపలను గుర్తించి వారి సహాయముల యొక్కరి పద్ధతులను చేర్చుచున్నాను. ఇవి స్వల్పముగ నగుపడినను తీరియవలసిననుచే విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, పాలకులకు, ప్రస్తుతమున్న సుసంతుష్టిపోవు ననియు, కళాశాల ఈషితఫలము లొసంగుననియు నీసంస్కరణముల నాంధ్రీ జేతనునకు సమర్పించు చున్నాను.

సంస్కరణములు.

1. కళాశాలలోని విద్యార్థులను, ప్రెస్సిపాటును, టీచర్లను, యేవిధమున ద్రవ్యార్థనకై నను, పరజేతసంచారము, తర నే న మున్నగు వానిలో నియోగించ నుండదు. విద్యార్థులకు బాతీయదర్శ ఆవగా జేకోవ యోక్తమగు విద్యుల నే గరవుచున్నను ఇప్పుటి రాజకీయ వ్యవహారములలో గాని, కాన్ఫరెన్సులలో గాని, వార్తాపత్రికా పత్రములముగాని మితి మీరి రమింపనీ నుకూడదు. నేనునల్ కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ ఎస్టేట్ మేజిస్ట్రేటులము విద్యార్థులను తరీకించి ప్రాసినెరిపోర్టుల బట్టి గవర్నంగు లాడివారు విద్యార్థుల కుపకార జేతనములను టీచర్లకు ప్రమాదమున్న చేయుచుండవలెను. టీచర్ల బాతీయ విద్యార్థులము తెలిసికోవలయును, అందుకు తగుపాత్రముల నల్లుటయు, వలయు కాలవ్యవధి, గ్రంథసమీక్షాముల గలిగించి కళాశాలవారా పాత్రముల నచ్చొత్తించవలెను.

2. కళాశాలములకు, పారిశ్రామిక, ప్రకృతిశాస్త్ర శాఖలను తగుచునట్లుకొంది నుంచి ఆయా శాఖకర్తవ్యము ప్రత్యేకవిభాగము నుపయోగించుట యందు, విద్యార్థులకు పద్ధతుల నవలంబించుట యందు, వారికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమొసంగి, యీ శాఖలన్నిటిని వానివ్యవధతుల మీద పని చేయించవలెను. ప్రెస్సిపాటు యున్న గుఱు వీరితో ఎక్కువ జోక్యము కల్పించుకొనమాడదు.

3. ద్రవ్యములో నాల్గువంతులు విద్యార్థివృద్ధికి, ఒక వంతు మాత్రమే అలంకారములు, భవనము యున్న గు వాటికి నుపయోగించవలెను. ఒక్కొక్కశాఖకు చేపట్టి దానికి వలయు పరికరముల నన్నిటినికూర్చి మరియొకశాఖ నెత్తికొనవలెను.

4. ఇతరవిద్యార్థులకు ప్రైవేట్ గాముల నిచ్చిన వారి నందరిని పరిమత్తుల చేర్చుకొనవలెను. వీరు కాన్ఫిడెన్సు అంగ కుండుటకు నుపయోగపడవ వారిలో నుండి తెలివితాతలొ పల్ల కాన్ఫిడెన్సు ఎక్కు కొనవలెను. ఈ కాన్ఫిడెన్సులో నాల్గు వంతుకన్న ఎక్కువ బందనవా కుండకూడదు. కాన్ఫిడెన్సువారు కళాశాలయొక్కయు, పరిమత్తు యొక్కయు అన్ని వ్యవహారములను చక్కెత్తెట్టుచు, వలయు ధనమును కూర్చును, కళాశాలలో వ్యయముల రీతిని, బట్టెట్టుయొకముగ కాన్ఫిడెన్సు చేయుచుండవలెను. గవర్నంగులవాడిలో కళాశాలలోని టీచర్ల కాభివృద్ధియు, రెండువంతులకు, బందన పురప్రముఖుల నుండి కాన్ఫిడెన్సువారే ఎత్తకకవల్ల ఎక్కుకొనబడిన వారొకవంతు ను ఉండవలెను. ఇట్టి గవర్నంగులవాడి, కాన్ఫిడెన్సువారి యాజ్ఞలను, ఆర్థికనియమములను అనుసరించి కళాశాలను నడుపుచుండవలెను. గవర్నంగులవాడిలోని యుపాధ్యాయులు గాని సభ్యులు ఒకటిరముకన్న ఎక్కువకాలము ఉండకూడదు. కాన్ఫిడెన్సు, గవర్నంగులవాడిల శ్రేణికిరవని ఒకే పనిపి యూగు సంగి కన్న ఎక్కువకాలము వుండకూడదు. తిరిగి వారిని ఎన్నుకొనకూడదు.

ఈ పద్ధతుల నవలంబించిన యెడల ఇప్పుడు కళాశాలలో వ్యక్తమగు దొవములన్ని వివారములకు విస్తృతము. కళాశాల ప్రస్తుతపరిపాలనము ఆంధ్రులు ప్రస్థించవలసిన విషయముల కొన్నిటిని దిగున నిచ్చుచున్నాను. ఇట్టి ప్రశ్నల నేకములనుగవచ్చును. - వీరిలోని కళాశాల పరిపాలనము ఆనేక సంవత్సరములనుండి బందరులో నొక మిక్కిలిందాను తు లోబడి యున్నదనియు, వీరు సమర్థతతో పనిచేసినను శాతీయవిద్యార్థివృద్ధి చేయవలయుననియు మీరి ఎక్కుమెంటులో యూదు లక్షలు ఖర్చు అయినదనియు, పరిపాలక వర్గములో కొన్నియొక్కలు చేసినగాని కళాశాల బాగుపడదనియు వ్యక్తమగును. ఈ ప్రశ్నలను ప్రస్తుతకాలము ఆంధ్రులు తెప్పించి విమర్శించెదరు కాక.

(1) కళాశాలవారు పుట్టివేలుగాని, ఉపాధ్యాయం పిళ్ళగాని, సత్యాగ్రాహుగాని, పెద్దింటి నరసింహాచార్యులుగాని, జేగురుపాటి కండితులు, పింగళి కృష్ణారావుగాని, యీ మొదలగు గారు, శాసనీతారావుగాని, తాడేపల్లి

పరమానందముగాని, దుగ్గి రాల గోపాలకృష్ణయ్యగాని, కళాశాలనుండి మాజీగొన పోతువులకి ప్రకటింపవరా? ఇందులో మానుచుండువాని పూవు యెంతవలయునది?

(2) కళాశాలలో వ్యవసాయశాఖను పాలన, సజరములు ఏర్పరచునందా నాల్గు సంవత్సరములనుండి వ్యవసాయోపాధ్యాయునికి నెల 1-కి రు 50 లు పెద్దించుచున్నారా? ఇందు నిమిత్తము నేనునల్ కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ ఎస్టేట్ మేజిస్ట్రేటులము యిచ్చుచున్న రు 60 ల మాసిక విభాగ మేమి చేయుచున్నార?

(3) కళాశాలలో వ్యాయాపరికరముల నేర్పర్చునందా పని కల్పించునందా గత 12 మాసముల వ్యవగా వ్యాయాపరికరమునికి జీత మిచ్చుచున్నారా?

(4) కళాశాలలో పనిముట్లు వస్త్రా వోవుచున్నారా? వారిని సద్దకగృహకు యేను యొక్కములు చేసినారా?

(5) కళాశాల విద్యార్థులములో, వివిధశాఖల విద్యార్థులములోను, శాస్త్రీయార్థిప్రాయములను అనుసరించి పని జరిగినదా? దక్షిణపు నేటు ఎన్ని పర్యావరణముల పనులగొట్టి తిరిగి కట్టినారా?

(6) ని 26-11-18 నాటికి తిలచిల ఫ్యాక్టరీమీద పెద్దించిన రు 5000 లకు లెక్క శస్సీలు ప్రకటించెదరా?

(7) గత సంవత్సరములో రు 82000 లు కళాశాల మీద వ్యయమైంది. ఈ ప్రకారము ఇంకా ఎన్ని సంవత్సరముల జరుగవలెను. ఇందుకు ప్రతిఫలముగ ఏ మంచివిద్యార్థులైన మావగలరా?

(8) కాన్ఫిడెన్సు ఎన్నికలలోను పరిమత్తు సభలలోను బందరు వారెందరు వచ్చుచున్నార? ఇతర గ్రామముల వారెందరు? కాన్ఫిడెన్సుల చేర్చు, గవర్నంగుల వాడివారి చేర్చు ప్రయోచెదరా?

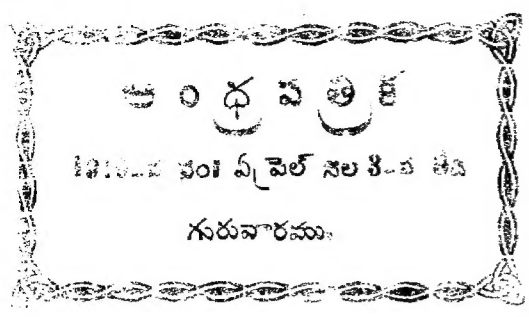
(9) శ్రేణికి, ప్రెస్సిపాటు మిత్రులగుటచే కళాశాలలో ప్రెస్సిపాటువారి యభిప్రాయములకు భిన్నముగవచ్చుచు పాధ్యాయుల గూర్చి గవర్నంగులవాడివారు సరియైన తర్కమానములు తెలియుట లేదనివార్త నెవమేనా?

(10) వివిధవిద్యార్థులకు యుపాధ్యాయుల యొక్కయు కళాశాలములనూ యొక్కయు స్వాతంత్ర్యము ప్రెస్సిపాటువారు ఎంతవరకు నిరోధించుచున్నార? ఇదివరకు జరిగిన రాజీనామాలు ఇందుకల్ల నేనా?

మార్చి 80 న లేవీ ఆదివారమునాడు అమృతసరవంతుడు, మూలూననందుడు ప్రజలు సత్యాగ్రహప్రాయులుని, రెండుపొట్ల సొంమా మహమ్మదీయనర్తకు లందఱును దుకాణముల నెత్తికట్టిరి. శ్రీపురుషు బాధయును దినమెల్ల నుపవాసము చేసిరి. పాయంకాలపుపుట ఆక్షేపనసభలు చేయబడినవి. రాత్రియు బిల్లుల కంగీకరింపవలదని కోరుచు ఇండియామండ్రెక్తి కంత్రివార్త లంపబడెను. మూలూనలో జనాల యెలులందఱును నుసీదులందుకు ప్రార్థనలు చేయుబడినవి. పని నెలకుండి ప్రజలు సభ కేగిరి. విచారముచకముగ ప్రజలందఱును లిలపాగాలను దీసి కూర్చుండిరి.

అమృతసరవంతుని చన్ని దుకాణములను బహుయును కట్టి నేనుబడినది. టొం గవాల్సులు, కూలీలు, పోకిరారు అందఱును పనిచేయుటను మానిరి. హిందువులును, మహమ్మదీయులును, సిక్కులును శ్రీపురుషు అవపాదముండిరి. సాయంకాల సమయమున నొక బహిరంగసభ జరుపబడినది. యూదు నాలుగు జేలయంద పుజిలు సభ కేగిరి. బిల్లుల కంగీకార మీయకువదని ఇండియామండ్రెక్తి కంత్రివార్త నంపుటయు, రెండవ బిల్లులకుయే విరువవలసినదని దొంతలమువారికి నూదించుచుటయు తీర్మానములు నేనుబడినవి.

మార్చి 80 న లేవీ సత్యాగ్రహప్రాయు మూడుగులూహలో ఏర్పాటు లన్నియు పూర్తి యయ్యెను. ఏప్రిలు 6 న లేవీ ఆదివార నా దానింభించవలయు. పని సందికారు నట్లుదలతో చెప్పబరలన నని అంతటితో ఆగి పోయెను. రాబోవు ఆదివారమునాడు లూహలోన ప్రజలు సత్యాగ్రహము నూనెదరు. ఈలోక ప్రకటనకాదు. సభయ నూర్చి కొంతవడి ప్రసంగించుటకు దిప్రూట్టి కమిషనరు గానిని లూహ గోరబడిన సభ ఎట్టి వ్యభాగము గుది యు న క ను వివారించ వలసి యుండెను. క్రందటి ఆక్షేపనసభలో కొన్ని యుపాధ్యాయులు లెంత మాత్రమును బాగులేదని తెల్పి నూరు గవర్నరుగారు చెప్పినది యు, ఇకముందు కొంచెము వీరూహోచితముగ విస్తృతముతోడను ఉపాధ్యాయులు నీదులసినదని ఆతిసుకోరవని యు కనుమనగారి వారికి తెలిపిరి. పిల్లలలో సుభరము బయలుదేరింపవలదని యు, విద్యార్థుల సభలు గానుండ జూడల యుననియు వలెను మోచురించెను.



ఆంధ్ర విచారణ

నేటి మదరాసు శాసన నిర్మాణసభకు గౌరవసీమలగు బి. వి. నరసింహయ్య గారి క్రింది క్రిశ్న సంపీయుండీరి.

"28 కవంబరు 1918 తేదిన ప్రచురింపబడిన 5వ రన్ మెంటు ఉత్తరవున ఉత్తరార్ధాట మండలమందలి తిరువణ్ణామలై తాలూకాలోని ఆర్థిక స్థితిని గూర్చి విచారణగావింపబడినట్లు తెలుపబడినది. విచారణ నివేదికను ప్రభుత్వము వారు బయలు పరచెదరా?"

ఈ ప్రశ్న పనుసరించి, ప్రభుత్వము వారు విచారణాంశముల నిపుడు ప్రచురించిరి. ఇందు, సాక్షులపేర్లు, చిరునామా వదలి వేయబడినది. విచారణ ప్రత్యేక సెటిల్ మెంటు యుద్వోగిచే, జరుపబడినది. ఉత్తరార్ధాట సెటిల్ మెంటు ప్రముఖ్య, ఎప్పుడును చిక్కులతోనే కూడుకుని యున్నది. సెటిల్ మెంటు అధికారులు, రయితుల ఆదాయముగూర్చి అతిశయోక్తుల చెలిపి, పన్నుల రేటును విధించుట యాచారమయినది. దారిద్ర్య బాధను స్వానుభవ పూర్వకముగ ననుభవించుచున్న రయితులకు, అధికారుల లెక్క లెంత మాత్రము పశాంతి గలిగింప నేరవు. రయితుల ఆర్థిక స్థితిని గనుగొనవలయుననిన, ప్రజాప్రతినిధులతో గూడిన విచారణసంఘము నొకదాని నేర్పాటుజేసి నిజ మరయుట భావ్యము. అంతయగాని, సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు గారి విచారణ ప్రజల కెంతమాత్రమును సంతృప్తి గొలుపజాలదు. మండలముల ఆర్థికస్థితి గూర్చి విచారించునని, గా. ఆమంచర్ల కృష్ణారావుగారును, మరియితర సభ్యులును ఎన్నిమారులో తీర్మానములను పసాదించిరి గాని లాభము గలుగక బోయెను.

స్పెషలు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు, ఉత్తరార్ధాట మండలములోని తిరువణ్ణామలై తాలూకాయందలి కొలపి గ్రామములలో, కొలదిమంది కుటుంబములస్థితినిమాత్రమే విచారించిరి. వీరు విచారణ సలిపిన గ్రామములుగాని, అందలి కుటుంబములుగాని, ప్రజల సామాన్యస్థితి నెంతవరకు దెలుపగలవో యూహింపజాలము. ఇందు మూలమున 2 జము చెలియునని, నిశ్చయములేదు. కాని, వీరు చేసిన విచారణబట్టియే, రయితుల దుస్థితి కొంతవడి తేటపడగలదు. తిరువణ్ణామలై యందలి పెద్ద పట్టాదారుని, స్థితిగతులను వీరు ముందరసిరి. ఈ పట్టాదారునికి 80 ఎకరములు మొరకభూమియు, 30కి మాగాణి భూమియు కలదు. ఈతను 300 రూప్యముల సిస్తును చెల్లించును. కుటుంబము పండు 7 గురు మగవారును, 8 మంది స్త్రీలును, 7 గురు పిల్లలును గలరు. నెలజీతముల మీద 16 గురు సేనకులు గలరు. వీరికి దినమున కొకపూట భోజన మిడవలయును. బండుగులును, తదితరులును కుటుంబమునకు తరుచుగ నేతెంచుచుండురు. బండిఎద్దు లొకజతయు, నాగటి ఎద్దులు 14 జతలును గలవు. మాగాని భూమిలో 20 ఎకరములును, మొరక భూమిలో కొలది ఎకరములును ఆతను స్వంతముగ సాగుజేసి, మిగిలిన భూమిని

కవులన కిచ్చును. ఈతనికి సిస్తువగైరాలు 320 రూప్యములును, కుటుంబవ్యయము 2100 రూప్యములును, వ్యవసాయపు వ్యయము 1280 రూప్యములును, మొత్తముమీద సంవత్సరమునకు 3700 రూప్యములు వ్యయమగునని మదింపు వేయబడినది.

వై వ్యయము యుద్ధమునకు పూర్వపు ధరల ననుసరించి, గణించబడినది. రూప్యమునకు 5 పడులు బియ్యము, 12 పడులు రాగులు, 5 పడులు పప్పు, 1 కడి నూనె, 1 1/2 రూప్యమున కొక పీసె నెయ్యి, రూప్యమునకు 4 పడులు మినుమాలు 5 అణాల కొకపీసె బెల్లము, మొదలగు రేటులుదహరింప బడినవి. సెటిల్ మెంటు యుద్వోగి విచారణ సలిపెడి కాలము నాటికే, అనగా 1918 సంవత్సరమున, పదార్థముల ధరలు వైనజాపిన వాటికన్న రెండు మూడురెట్లు హెచ్చుగ యుండెను. అందుచే వ్యయపు మొత్త మింకను మిగుల సధికమై యుండవలెనని, పాతకులు గనుగొనగలరు. పట్టాదారునికి సమకూరిన సంవత్సర ఆదాయము 3417 రూప్యములు. మిగుల లెక్కవగ మదింపు వేయబడిన వ్యయము 3700 రూప్యము లయ్యెను. దీనిబట్టి రయితునకు సంవత్సర మొకటింటికి నుమారు 300 రూప్యముల నష్టము గలుగుచున్నదని తేటపడుచున్నది. వై వ్యయమున, శుభాశుభముల వ్యయములు, ప్రమాణపు ఖర్చులు, వైద్యకట్నములు, పశువుల క్రయము, మొదలగు ఖర్చులు చేర్చబడలేదు. ఇదియంతయు, దాదాపు 120 ఎకరముల భూమిగల పెద్ద రయితులయొక్క స్థితి. ఇట్టి రయితులే, ఆద్యంతములకు సరిపోవక ఋణముల పాలగుచున్నపుడు, కొద్ది రయితుల దుస్థితి ఈకఠపుకాలములో నెటులుండునో యూహింపవశ్యము. బీదల కష్టములను స్వయముగ పరికించిని గాంధీమహాశయుడు, నివేదికల యొక లెటులున్నను, హిందూదేశము భాగ్యముతో దులదూగుచున్నదని భగవంతుడు స్వయముగ చెలిపినను, తాను విశ్వసించనని వెనుక నొక మారు చెలిపి యుండెను.

మరియొక గ్రామమున చెరువు క్రింది మాగాణి భూమిగల నొకరయితు స్థితి వర్ణించబడెను. ఈతనికి సంవత్సరమునకు 300 రూప్యములు వ్యయమగుచున్నది. ఈతని ఆదాయము వ్యయమునకు సరిపోవదు. సహకారపు క్రెడిటు సంఘము నుండి యీతను 450 రూప్యములను గృహనిర్మాణము కొర కప్పు దీసికొనెను. దీనికి దోడుగ, 1000 రూప్యములను మరియొక ప్రదేశమున నప్పు దీసి కొనెను. 500 రూప్యములు ఇద్దరు సోదరుల వివాహవ్యయము కొరకును, మిగిలిన మొత్తము పశువుల కొనుటకు పాతబాకీలను దీర్చుకొనుటకును తీసికొనబడెను. ఇంకొక రయితునకు సంవత్సరమునకు 200 రూప్యముల వ్యయము గలదు. కాని ఋణ మెంత మాత్రము లేదు. మూడవ వానికి ఆదాయము చాలిచాలకుండ నుండును. నాలుగవ వానికి 1000 రూప్యములకు బైగ ఋణములు గలవు. వేటుశెనగకు ధరలేకుండుటచే, ఋణము దీర్చుమార్గము గాన్నింపలేదని యీతను బత్కినట. మరియొక గ్రామములో నొక చిన్ని పట్టాదారు విచారించబడెను. ఈతని సంవత్సర ఆదాయము 116 రూప్యములు. వ్యయము 183 రూప్యములు. సంవత్సరమునకు 67 రూప్యముల నష్టము నీతను భరింపవలసి యుండును. ఆఠవ వానికి కుటుంబ వ్యయము సంవత్సరమునకు 145 1/2 రూప్యములు. దీనిలో నగదుఖర్చు 125 రూప్యములు. ఆదాయము 115 1/2 రూప్యములు.

ప్రతివత్సరమును, యీ రయితు జీవనమునకై ఋణము తేయవలసి యుండును. వివాహాది వ్యయములను, మరియితర వ్యయములను, భరించుటకు ఋణము దప్ప వేరొమార్గము గాన్నించుటలేదు. ఇంకొకటి, నగదుఖర్చు సంవత్సరమునకు 398 రూప్యము లయ్యెను. వేరు శెనగనుండి 60 రూప్యముల ఆదాయము మాత్రము వచ్చెను. జీవనమునకుజాలక కుటుంబములోని స్త్రీ పురుషులు కాయకష్టము తేయవలసివచ్చెను. అందువలనను ఆదాయము జాలకపోయెను. చిట్టచివర విచారబడిన రయితు కుటుంబమున, భార్యయు భర్తయు మాత్రమేగలరు. వీరు దినమునకు రెండుమారులు భోజనము జేసెదరట. సెటిల్ మెంటు అధికారి మదింపుప్రకారము, ఆదాయము 194 రూప్యములును, వ్యయము 200 రూప్యములునగును. ఈతనికి రు 200 ల ఋణముం దెను. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు జేసిన విచారణబట్టి, పెద్దరయితు మొదలు చిన్నరయితువరకును దారిద్ర్యములో మునిగి, నుఖముగ కాలముగడుపలేని దుస్థితిలో నున్నటుల కరతలామలక నుగుచున్నది.

ఇంతకన్నను హింసపీడియందున్న రయితులనే కులు గలరనుట కెంతమాత్రమును సందియముండదు. ఆర్థికవిచారణ నొక్క తాలూకాలో జరిపిన మాత్రమున లాభ ముండదు. మొరక భాగము లందును, పల్లపు భాగములందును, ముఖ్యమగు మండలములలో పూర్ణమగు విచారణ జరుపవలసి యున్నది. ఇందు కొక యుద్వోగిని నియమించిన జాలదు. ఉద్వోగులును, ప్రజాప్రతినిధులును సమాన సంఖ్య గల విచారణ సంఘము నేర్పాటు జేయవలయును. హిందూదేశపు రయితులు భాగ్యముతో తులదూగుచున్నారని చిరకాలమునుండియు, సిద్ధాంతము వ్యాపింపజేయబడుచుండెను. ప్రత్యక్షనిదర్శనము. లీ సిద్ధాంతమును బోనాడుచున్నది. దేశదారిద్ర్యమును బోనాడుటకు మార్గమేమి? దారిద్ర్యము మూలముననే అంటు వ్యాధులచే మరణము లధికమయి నటుల, నూంటాగూగా రిటీవల సంగీకరించియుండీరి. సంఘమరణమునకు కారణమగుచున్న బీదతనమును రూపుమాపి, ప్రజలు నుఖముగ జీవనాధారమును కల్పించుటకు ప్రభుత్వము వారు పూనుకొనవలయును. కాని, వ్యవసాయాభివృద్ధికి బడ్జెట్టునందు నిర్ణయించబడిన ఖైతము జూదిన, యిందుల కెడము గలుగులేదు. జీవిత సమస్యపరిష్కారము నుపేక్షించి, లాభముండదు. సాధనముల నరసి, దేశ దౌర్భాగ్యమును బోనాడుట, దేవబాంధవుల ధర్మము.

నానాజాతుల సమ్మేళనము

నానాజాతుల సమ్మేళనము వలన, ప్రపంచమునం దికముందు ధర్మము, స్వాతంత్ర్యము ప్రవర్ణింపనియు, భావి భరిణామము నూతనాకారము దాల్చుననియు, యువ్వెల్లూరిన వారికి, చిత్తునిబంధన లాశాభంగము గొలిపినవి. ఇంకను నాశ మిగిలియున్న వారికి, నేటి తంత్రీవార్తలు సమ్మేళనపు నిజరూపము జూపగలవు. సమ్మేళనము గూర్చి విచారణ సలపుచున్న వారొక సవరణ సంగీకరించిరట. ఆ సవరణ ప్రకారము, ఏదేశముయొక్క ఆంతరంగిక పరిపాలనములో నయినను సమ్మేళనమునా రెంతమాత్రమును జోక్యము కలుగజేసికొన గూడదు. ఈ సూత్రము, మిత్రమండలి స్వాధీనమునకు బోవు శత్రుదేశ ఖైగ

ములకు వర్తించదు. వివిధ స్వాతంత్ర్య సమస్య పరిష్కారములో, సమ్మేళనమువారి రెంతమాత్రమును జోక్యము దీనికి సగుడదని ప్రామాణిక లొకరు చెలిపిరి. ప్రపంచ శాంతి శాశ్వతముగ నిలువ దలచుచో, సంధిసభవారు స్వయం నిర్ణయ సూత్ర మందరికి సమానముగ వర్తించ జేయవలయును. మిత్రమండలి దేశములలోని వివిధభాగపు ప్రజలట్టి హక్కు సమాధింప కూడదనుట, విల్లనుగారి నిబంధనలకు విరుద్ధము. అసాధారణ సమయములందు, అంతరంగిక విషయములలో గూడ నానాజాతుల సమ్మేళనము జోక్యము కలుగ జేసికొనుట యవసరము. లేనిచో, ప్రపంచమున తిరిగి కల్లోల ముదయింపక మానదు. పరాధీన జాతులస్థితి గూర్చి సంధిసభ వారు కండ్లుమూసికొనుటచే లాభము కలుగదు. ఈ సమస్య నెన్నటికయినను, ఏ రెయిన్మనక తప్పదు. పరాధీన జాతుల విషయమై అప్రేమా గావించిన లోపముల వలననే, ప్రస్తుత సంగ్రామము జనించెను. జనసంక్షోభమును, దేశ శాంతి భంగమును కలుగునంతటి దుస్థితి ఏదేశములో నేలెడినను, నానాజాతుల సమ్మేళనమువారు వెంటనే జోక్యము పుచ్చుకొనుట కధికార ముండవలయును. స్వయం నిర్ణయాధికార స్థాపన కవసరమగు సధికారము లన్నియు, సంధి సమయములందు యోగించుటకు వీరి కధికారముండవలయును. ఇట్టి ఏర్పాటులు నిపుడే గావించనిచో, ప్రపంచ పునర్నిర్మాణ మర్థరహితమగును.

అధినివేశ రాజ్యముల యసంతృప్తి

బ్రిటిషు అధినివేశ రాజ్యములను సంతృప్తి పరచుటకు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు విశ్వప్రయత్నముల గావించిరి. వీరికి సంధిసభ యందు ప్రత్యేక స్థాన మిప్పించుటయేగాక, నానా రాజ్య సమ్మేళన మందు గూడ ప్రత్యేక స్థాన మిప్పించిరి. ఇంగ్లండుతో సమానముగ, అంతర్జాతీయ విషయములందు, వీరికి ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము పొసగెను. ఇన్ని సౌకర్యములు చేకూర్చినను, వివిధ సంతృప్తి జెడకుండుట వింతగనున్నది. మిల్నరు ప్రభువుగారు, టైముస్ పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, అధినివేశ రాజ్యములవారు, అసహన చిహ్నముల జూపుచున్నారని బలికిరి. సామ్రాజ్య సారాంశముల బహిష్కరించుటకు, ప్రత్యేక మంత్రివర్గ మేర్పడవలయుననియు, ఇందులో అధినివేశ ప్రతినిధులకు స్థానముండవలయుననియు, మిల్నరుగారు సూచించుచున్నారు. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు కద్దతి నవలంబించుట ముఖ్య వసరమని, వీరి యభిమతము. సామ్రాజ్యములో ప్రతిజాతియు తన యిచ్చవచ్చుటలు, ఆర్థిక పరిస్థితులను నిర్ణయించుకొన వచ్చును. పిమ్మట సామ్రాజ్యమునందలి యితరభాగములపై సభిమానము జూపవలయునని, మిల్నరుగారు గోరుచున్నారు. అధినివేశ రాజ్యముల వారిని సంతృప్తి పరచుటకై, యింగ్లండు సౌకర్యములు కలిగింపబడునని యూహించుచున్నాను. కాని, హిందూ దేశపు స్థానమేమి? సామ్రాజ్యమునందలి యితర భాగము లన్నిటికిని వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము లభించుచుండ, హిందూ దేశ మట్టి లాభము ననుభవించు జాలదు. ప్రస్తుత స్థితిని పరికించిన హిందూ దేశము త్వరిత సభినివేశ స్థానమును సంపాదించు కున్నచో, ఆర్థిక దౌర్బల్య మింకను పెంపుక మానదని కరతలామలక మగుచున్నది.

స్వామి శ్రద్ధానందులు

భిల్లిలో పై నికుల యెదుట శ్రద్ధానందులు సత్యాగ్రహ బలిని నలులజూపిరి, న్యాయం దియాపత్రికా వృత్తాంతము తెలుపించుచున్నది. ప్రజలనెల్లర శాంతిపరచి, శ్రద్ధానందులు ముప్పది వేలమంది సభ్యుల కుపన్యాసమిచ్చిరి. ఉపన్యాస మయిన పిమ్మట, ప్రజలు వారిలో క్రమము తెప్పక నడచుచుండి, ఘూర్కా సిపాయలు రైఫిలులను ప్రేల్చి మొదలిడిరి. దీనికి కారణమెద్దియని శ్రద్ధానందు లగుగ, నిన్ను బాడిచెదమని భయపెట్టెరట. నేను నిలబడితిని, కాల్పుడని శ్రద్ధానందులగుగ, 10 రైఫిలులు వీరివంక జూపుడట. ఇంతలో ప్రజ లసహనము జూపగ, శ్రద్ధానందులు వారి నాగుడని సంజ్ఞ జేసిరట. ఇంతలో నొక యూరపి యను యుద్వోగి రాగ, సిపాయలు రైఫిలులను క్రిందకు దింపిరట. పిమ్మట, ప్రజలు వెడలుచుండ, యంత్రపు ఫిరంగిగల మోటారు వీచుట్టును దిరుగుచు, ఫిరంగి వీరిపై జూపుబడెనట. కాని, ప్రజ లెంతమాత్రము భయముగాని, అసహనముగాని జూపలేదు. ఈ వృత్తాంతమునంతను శ్రద్ధానందుల వారు వత్రికలకు వ్రాసిరి. ఎంతటి కష్టపరిస్థితు లలో గూడ, శ్రద్ధానందులు అసహనము జూపి, మోటు బలము నుపయోగింపక, ఆత్మ బలము మూలముననే ప్రజలను సదుత్తుట ఆశ్చర్యము గొలుపక మానదు. గాంధీమహాశయున కీయన, సరియగు బంటుట కెంతమాత్రమును సందియ ముండదు. ప్రథమ పర్యాయము, ప్రజలు కొంతలోపము తెలియక గావించినను గాంధీ, శ్రద్ధానంద మొదలగు నాయకుల యాజమాన్యమున, వీరు తమ ఆత్మకేంద్ర మిత్రమే యుపయోగించి, దౌర్జన్యమున కెంతమాత్రమును పాల్పడక ధర్మాచరణ జనునకు గడంగెదరట విశ్వసించ వచ్చును.

అటవీశాఖ

సర్ క్లాడు హిల్లు గారిచిన్న యువవ్యాసమున అటవీశాఖలో శిక్షణ పడయుటకు, ఒకట్రైదేళ్ల ముండవలయుననియు, భారతీయులను యూరపి యునులునుకలసి శిక్ష బడయవలయుననియు, సాధ్యమగుచో, ఆ శిక్ష హిందూ దేశమునందే జరుగుట భావ్యమనియు సూచించిరి. అటవీ శాఖలో శిక్ష గరపుటకు, ఆంగ్ల దేశమున కన్న హిందూ దేశము నందెక్కుడు సౌకర్యములు గలవని, ఎల్లరంగీకరింపక తప్పదు. ఇట్టి శాఖయందయినను హిందూ దేశము శిక్షాస్థానముగ నేర్పరుప బడునేని, కొంత వడి సంతృప్తికరముగ నుండును.

ఆంగ్ల దేశమునకు దిగుమతి:—శ్రీ సార్వభౌమని రాజ్యములలో నప్పత్రియై, అచ్చటినుండి యెగుమతి చేయబడు కస్తులను ఆంగ్ల దేశమునకు దిగుమతిచేయవచ్చునని వాణిజ్యసంఘమువారి ప్రకటించిరి. కాని, బంగారమును బంగారము కలసినకస్తులను బ్యాండ్ ఆఫ్ ఇంగ్లండునకు పంపకలెక. బ్రాండ్, రమ్మ కాని యితరకస్తులను మాత్రము దిగుమతిచేయరాదు.

భారతీయ బాలభటులు:—ఈ బాలభటులకు కార్యనిర్వాహక కర్మమువారి సమావేశము గా. వి. ఎస్. శర్మ గారి బంగారాలో మార్చి 29 తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు జరిగినది. ఆంధ్రసంఘమునకు విశేషముల నివృత్తికారికి నమస్కరుల నర్పించుచు తీర్మానము చేయబడినది. బాలభటోద్దయమునందల పెద్దల సానుభూతిని బడయుటకు బి. ఎస్. శర్మ గారి ఆధ్వర్యముక్రింద ఏప్రిల్ 18 తేదీని ఒకసభ గావించబడును. బాలభటుల యువయోగార్థము తమ వ్యాయామ ప్రదేశము నొసంగుటకై మదరాసు యంత్రమెక్కు కృషివారి, మదరాసు కార్పొరేషనువారిని కోరుటకు తీర్మానింపబడినది.

స్థానిక వార్తలు

ఆంగ్ల దేశపు మెయిలు:—ఆంగ్ల దేశ సభల వడతడి మెయిలు, చెన్నపురిలో ప్రింటులలో కుక్ మార్కు 4-6 తేదీన ముద్రితమయినది.

ముత్యముల యెగుమతి:—బిటను ఇండియా నండి ముత్యముల యెగుమతిపై నన్ను నిషేధము తొలగించబడినదని మార్చి 22 తేదీ "నెజు ఆఫ్ ఇండియా"లో ప్రకటించబడినది.

పుల్నాము:—బ్రిటిషు ఇండియానుండి పుల్నామును ఎగుమతి చేయునదియై యున్న నిషేధముల తొలగింపబడినదని "నెజు ఆఫ్ ఇండియా"లో మార్చి 22 తేదీ ప్రకటించబడినది.

విక్టోరియా గోమా ఆన్వయ:—ఈ ప్రతిష్ఠాపత్ర గవర్నరుల వార్షిక సమావేశము ఏప్రిల్ 26 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు గవర్నరు మొట్ట భవనమున జరుగును. హిజ్ ఎక్స్ లెన్సీ సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ హార్డెన్ గారి రథ్యక్షతపొసంగినది.

డాక్టరు వరద రాజులు నాయకుడు గారి కేసు:—ఈ కేసులో డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటు ఇచ్చిన శాక్షను సరియగువా అను విషయము నిన్నటిదినమున చర్చింపబడినది. నేటిదినమున న్యాయమూర్తులు కేసు అంతయు విచారణ అనువరకు ఏమియు నిర్ణయించాలమని నిశ్చయించిరి.

బ్రెజిల్ బిల్లులు:—1919 సంవత్సరము, మార్చి 21 తేదీ నుండి బ్రెజిల్ బిల్లుల రేట్లు ఈ విధముగ ప్రభుత్వము వారికి నేర్పరుపబడినవి:—8 మాసముల బిల్లులు 99 రూపాయలు; 6 మాసముల బిల్లులు రూ 97-18-0; 3 మాసముల బిల్లులు రూ 96-12-0; 12 మాసముల బిల్లులు రూ 95-8-0.

రామమోహన సభ, మద్రాసు:—ఈ సభ వారు 5 వ ఏప్రిల్ తేదీ, శనివారమునాడు 9-30 గంటలకు పబ్లిక్ హాలులో ప్రహేలసాహిత్యము, 18 వ తేదీన 5-30 గంటలకు మారుతి విజయము, 14 వ తేదీ 5-30 గంటలకు వనవతి పుణ్యము నాటకములు తెలుగులో విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలునందు ప్రదర్శించెదక.

ప్రత్తిగింజల దిగుమతి:—హైదరాబాదు సివిల్ సప్లయల డైరెక్టరు గారు, ఈ రాష్ట్రమునకు 18000 సంయల ప్రత్తిగింజలను దిగుమతిచేయుట కంగీకరించెను. వరంగల్లునుండి 8000 సంయలు, ఉమ్మడి 8000, నందెడనుండి 8000 సంయలు, దిగుమతి చేయవచ్చును. ఈ మూడు ప్రేక్షకుల నుండియు ప్రత్తిగింజలకు స్వల్పకేటలు గోరువారు, మద్రాసు సివిల్ సప్లయల డైరెక్టరుకు దరఖాస్తుల సంపాదించెను.

శానిటరీ పనులు:—1919-20 సంవత్సరమున శానిటరీ ఇంజనీరు ప్రాగ్రాము ప్రకటితమైనది. ఇదివరకే ప్రారంభింపబడి యున్నకర్మమున గూడ జరుగునటులు అప్పధిదేశములో వరసారావుపేట నీటిసప్లై, ఆంధ్రపురము:—నీటిసప్లై బళ్లారి నీటిసప్లై, గూడూరు నీటిసప్లై, అదోనీ నీటిసప్లై అభివృద్ధి, కడప నీటిసప్లై అభివృద్ధి, గుంటూరు నీటిసప్లై అభివృద్ధి, విశాఖపట్టణము నీటిసప్లై అభివృద్ధి. ప్లాండు చేయబడి, భవము కాంక్షను గాకపోవుటచే యింకను ప్రారంభింపబడని పనులు:—అదోనీ డ్రెయినేజి, పాలగొల్లు నీటిసప్లై, సాల్వారు నీటిసప్లై. ఇంకను ప్లానులు అంతయు ఈ క, భవన పనులు లేకపోవుటచే 1919-20 సంవత్సరములో ప్రారంభింపబడనున్న పనులు:—వైద్యపురం నీటిసప్లై, పద్మావతి నీటిసప్లై, డ్రెయినేజి, హిందూపురము నీటిసప్లై, వెనుకొండ నీటిసప్లై, ఏలూరు వైద్య నేజి, బళ్లారి నీటిసప్లై, తెజవాడ డ్రెయినేజి, రాజసంబేరి డ్రెయినేజి, కాకినాడ డ్రెయినేజి, బరంపురం డ్రెయినేజి, రాజమండ్రి నీటిసప్లై, భీమునిపట్నం డ్రెయినేజి, ఒంగోలు నీటిసప్లై, తెనాలి డ్రెయినేజి, గుంటూరు డ్రెయినేజి, నంద్యాల డ్రెయినేజి, బళ్లారి డ్రెయినేజి, చిత్తూరు డ్రెయినేజి.

మదరాసు శాసనసభ.

ప్రశ్నోత్తరములు.

కౌ. రా. బి. టి. రంగాచార్యుగారు

9. ప్ర - మ్యాజియము తెలుసుకునే అధికారుని నయమునూర్చు.

ఉ - ప్రాథమిక పాఠశాల లిచ్చట వార్షిక పరీక్షలు చేయవలసి వచ్చినప్పుడు వానిని పెట్టుటకు హామీ కలిగియున్న నది ప్రభుత్వమువారు కలెక్షరులేదు.

కడవిక రైతులకు పంటలలోను ఈ పాటకల ఆదేశములను ప్రతిష్ఠాపనముల వివరములు ప్రభుత్వమువారివద్ద వేరు.

కౌ. రామనాథరాజుగారు

11 ప్ర - కృష్ణా, అటగడ జమిందారు బి. ఏ. చదువుటకు ఆకమలించరని నకు దరఖాస్తులు గూర్చి.

ఉ - కృష్ణా, అటగడ జమిందారు బి. ఏ. పరీక్షకు చదువుట కనుమరుగపడ లేదనెడి సమాచారము సర్వము కాదు.

12. ప్ర - కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ కింద నున్న మైసల్లకు అంగీకారము నివ్వగల ప్రభుత్వము ను గూర్చి.

ఉ - ఈ విషయమై కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ వారి అభిప్రాయము కనుగొనబడును.

13. ప్ర - ఎన్టీబియూలందు ఆర్డు సరఫరాగూర్చి.

ఉ - ఎన్టీబియూ లందు ఆర్డు సరఫరావై అభిప్రాయభేదములు గలిగిన కొంతమంది దానిని సంగ్రహమునకును చర్యించుటకు నిలుచెను. ప్రభుత్వమువారు సమాచారము పునర్విచక్షింపును గావించుచున్నారు. ఈ విషయమై రివ్యూ బోర్డు వారిని కనుగొనుచున్నారు. కాని ఈ విషయము కొంతమంది మెట్టకు దాబ్బునో చెప్పుట కష్టము.

14. ప్ర - గోదావరిలో ఆర్డుల సరఫరానుటకు విలు గూర్చి.

ఉ - మదరాసు లోకముబోర్డు ఆర్డుల సరఫరానుటకు విలుకు ఇంకను భారత ప్రభుత్వమువారికి బంపలేదు. ఇది యెప్పుడు కొనసరఫరా ప్రజేక పెట్టబడునో చెప్పటకు నిలుచెను.

15. ప్ర - రాజమహేంద్రవరము సమస్యల గూర్చి.

ఉ - గవర్నరు (అధ్యక్షుడు); రివ్యూ బోర్డు వార్షికోత్సవము సభాసభ్యులు (ఉపాధ్యక్షుడు); కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ వారు పురిపంచాయితీ సభ్యులు; జిల్లా ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ రెవెన్యూ, కౌ. శాసనసభ్యులు ఒకటికంటె గూర్చి, (ఉపాధ్యక్షులు); బాబ్బిలి, వెంకటాచారి, పితాపురం, కర్ణామిడి, కొల్లెగోడు, తేల ప్రాంత జమిందారులు, సి. రామనాయక గారు (అధికారసభ్యులు), సి. మారినగారు (కార్యదర్శి).

కార్యవిధానకాసభము: - కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ కు మును రివ్యూ బోర్డు సభ్యుడు (అధ్యక్షుడు); బాబ్బిలి, కర్ణామిడి రాజులు, కౌ. కనకలక్ష్మి ముప్పిల నాయక గారు, తేల ప్రాంత జమిందారులు, కర్ణామిడి డైరెక్టరు (సభ్యులు) సి. మారినగారు (కార్యదర్శి).

18. ప్ర - అసిస్టెంట్ ఇన్స్పెక్టరు మున్నగు విద్యా

కాధికారులలో కొంతమందికి డైరెక్టరు విషయముగూర్చి.

ఉ - ఈ సూచనను ప్రభుత్వమువారు సరఫరాచేయబడు.

19. ప్ర - ప్రభుత్వమువారిచే ఆహారపదార్థముల భరణ

మున్నగువానిని నిర్ణయించు విషయము గూర్చి.

ఉ - కలెక్టరు మున్నగువారిచే బంపబడిన సభలో నా మోడిరములైన తిన్నానములను గూర్చి నిజమైన డైరెక్టరు గారిచే అందింపబడును. ఫలితములు త్వరలోనే ప్రచురింపబడును.

20. ప్ర - మహాప్రతిష్ఠాపనములకు ప్రభుత్వమువారు గ్రాం

టుల నిశ్చయించిన సూచన గూర్చి.

ఉ - మహాప్రతిష్ఠాపనములకు నొసంగబడు ఆలవెన్సులు విలేజ్ నిమూనానండి యొసంగబడుచున్నవి. ఇట్టి ఆలవెన్సులు అనేకములుగ నున్నందున వీనికి సంబంధించి విపులవిషయములను ఆర్థిక ప్రతిష్ఠాపన తెలుపుట కష్టము.

22. ప్ర - మదరాసు గాని యితర ప్రజలలో ఆహార

పదార్థములను గట్ల యిచ్చే విషయము గూర్చి.

ఉ - ప్రధానములకు ఆహారపదార్థములను గట్ల యిచ్చే విషయము గావించబడిన ప్రజలను గురించి గతసభలో గావించబడినది. వివిధమండలములలో గట్ల యిచ్చే విషయము వివిధ పదార్థాల లెక్కలు లభ్యములు కావు. ఇవి లభించుట కష్టము.

కౌ. బి. టి. కె. సూర్యనారాయణమూర్తి గారు.

29. ప్ర - చిల్ల సరస్సు కాలనకు పల్లికు వర్షుని దీపార్థమెంటునుండి సాల్ఫుడిపార్థమెంటుకు మార్పువిషయము గూర్చి.

ఉ - ఈ మార్పులు 1919 ఏప్రిల్ 1 తేదీన జరిగినవి. ఈ ప్రాజెక్టుయొక్క రివ్యూ ఫలితములను గూర్చి ఫైనాన్సియోరులు చేయుచున్నవి. ప్రార్థన.

30. ప్ర - గోదావరి డెల్టాలోని మెరక, వల్లభూములను తిరుగుకొనుటకు నీటి సాంకల్య వనెడి దరఖాస్తులను తిరుగుచున్న విషయము గూర్చి.

ఉ - ఈ ప్రశ్నకు ప్రభుత్వమువారు బహిష్కరణ గావించును. ఈ యుత్తరువు ననుసరించి నీటికై చేయబడుదరఖాస్తుల తిరుగుకొనుటకు నీటి సాంకల్య వనెడి దరఖాస్తులను అట్టి తిరుక్కరము లేదనియు గానరావేదు.

31. ప్ర - గోదావరి డెల్టాలోని ఆరుకట్టు పంటలను గూర్చి.

ఉ - ఈ మ్యాపులు స్వల్పముగ అవృత్తింపబడినవి. కాన వానిని క్రయించుటకు నిలుచెను. కాని, యెవరైన నను ప్రత్యేకముగ వీరికై దరఖాస్తు చేసినయెడల మిగిలియున్న పంటలను వీరి దరఖాస్తు లోనిదింపబడును.

32. ప్ర - గోదావరి, కృష్ణా నీటిపారుదల ప్రజేకములను తరగతి వారిగా విభజించు విషయము గూర్చి.

ఉ - ఈ విషయమై రివ్యూ బోర్డువారు యోచించుచున్నారు. బోర్డువారి రిపోర్టు ఇంకను రావేదు.

33. ప్ర - సాల్ఫు కలుషకమైక్లర్ల సమస్యల గూర్చి.

ఉ - సాల్ఫు కలుషకమైక్లర్లను మేము క్యాన్సర్ల నేర్పరచు విషయమై ప్రభుత్వమువారు యోచించెదరు.

34. ప్ర - తాలూకా జమీందారులకై ప్రత్యేక తహసీల్దార్లను నియమించు విషయము గూర్చి.

ఉ - తహసీల్దారుల పని సరిగ్గా నున్నచో లేదో ఆం. తెలిసికొనుటకు జమీందారు యజ్ఞేకము కావున యీ పని తహసీల్దారు చేయవలెను. కావున గౌరవనీయ సభ్యుని నుంచ నకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపబడును.

37. ప్ర - సోలపూరులోని పాల్వేరుకు గూర్చి.

ఉ - ఈ పాల్వేరుయొక్క ప్లాంలు, నుదింపులు, ఇంకను సూచించెడివి ఇంక నీరు వద్దనుండి వేరలేదు. రివ్యూ బోర్డులను జేయటమనమని తోచినది. ఇందులకొక విధాన ముచూరబడుచున్నది. 1919-20 సంవత్సరమున ఈ పని ప్రారంభించు ననుటకు ఆవకాశము గన్పట్టుట లేదు.

కౌ. బి. ఏ. సరసింహయ్యగారు

38. ప్ర - పల్లికు వర్షుని దీపార్థమెంటులో (డ్రాఫ్టు) మెను మున్నగువారు కొంత ఎక్కువ భూమిని గూర్చి.

ఉ - ఈ విషయమై అనేక ప్రశ్నలు వచ్చినవి. కాని, సంగ్రహమునకులను యాచనములు అపేక్షించబడినవి. భారత ప్రభుత్వమువారు సమాచారము యిచ్చినయెడల యోచించబడును. డా. మ్యానెలలో ఇంకను అట్టివి వచ్చినవి. ఈ ప్రార్థన తిరిగి యోచించబడును.

41. ప్ర - మూనియను పంచాయితీల కార్యక్రమమును ఉచితముగ జిల్లా గెజట్టులలో ప్రచురించు విషయము గూర్చి.

ఉ - ఈ సూచనలు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపబడును.

కౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు.

42. ప్ర - రైల్వే సెన్సు నిమిత్తము జిల్లా బోర్డులను గూర్చి.

ఉ - (ఇందు ఆంధ్రమండలములను మాత్రమే వివరించుచున్నాము. ఆం. పం.)

కడప	మొ. త్రము.
గంటాపాడు	రూ 1,88,140
గోదావరి	55,918
గుంటూరు	2,96,824
కృష్ణా	4,87,320
కర్నూలు,	28,82,272
తెలూరు	6,88,162.
విశాఖపట్టణము.	3,51,580
	3,27,182.

51. ప్ర - ప్రతిమండలములోనున్న ఆహారపదార్థముల వివరముల గూర్చి.

ఉ - సరియగు సమాచారము తెలియదు.

52. ప్ర - తెలూరు మండలమున ఆహార పదార్థముల రద్దీపాకుడగ చేయబడిన కట్టు నిట్టములను గూర్చి.

చెన్నపురి యువజనసాంస్కృతికసంఘము.

నూతనసంవత్సరాది పండుగ

ఈ నెల 1-6 తేదీ సుంకర వారము సాయంత్రము

ఘంటలకు సంఘభౌండాగారముందు సుంక సుబ్రహ్మణ్యము శ్రేష్ఠి బి. ఏ. గారి ఆగ్రహసాధికత్వమున సంఘసభ్యులు నూతనసంవత్సర శ్రేష్ఠము జయప్రదముగ గావించిరి. తతనకుం దిరము ఆంధ్ర, ద్రావిడ, మహాత్ముడి సోదరబృందములతో క్రిక్కిరిసి యుండెను. కెప్టెన్ గాంధీ బి. యం. యస్. సామి - వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, పెంగుళూరు రామస్వామి శ్రేష్ఠి, సి. వెంకటేశ్వర్లు బి. ఏ. బి. యల్. క్రీమాన్ జి. శేషచార్యులు మున్నగు ప్రముఖులు సభ నలంకరించి యుండిరి. ప్రభుత్వమువారు బి. గోపాలకృష్ణరావుగారు, వచ్చిరి. అతిథులకు స్వాగత మిచ్చుచు గత కాలము క్రి సంవత్సరముందు గౌ. కె. ఆర్. బి. కృష్ణారావుబహదూర్, రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. దివాన్ బహదూర్ బి. నాగయ్య, సుంక కృష్ణస్వామి శ్రేష్ఠి బి. ఏ. గార్ల యశాల మరణములచే ఆంధ్ర ప్రజలకు గొప్పలొంటు కలిగినదనియు, ఈ సిద్ధాంతిత్వము ఎల్లరకును శుభములనిచ్చి మనయంద్రుల యాశయాలు సఫలీకృతము గావించునట్లు సర్వేత్తరుని ద్రాక్షించుచు వారి స్వాగతం పుష్కలమును ముగించిరి. పిమ్మట ప్రవాళి పంపాక్షుల అధినాయకులైన శాస్త్రులవారు స్వాగతపద్యముల చదివి సభ్యుల యుల్లంబులకు నల్లసంబు వెల్లి గలిపిరి.

స్వాగతపద్యములు చదివిన పిదప మిర్జాన్ ఆబ్దుల్ ఖరీంసా హేబ్, డిప్యూటీ కమిషనర్ దివాన్ బహదూర్ సి. తరాంకుమారులు ముందు గారి అన్నతమారులను పి. ఆశీర్వాదము నాయుడు గారు మృదుమధుర గానవైపులనుచే సభ్యుల నానందాల్లి నోలలాడించిరి. తదనంతరము కర్నూల్ జిల్లా వారసు ఆర్. వెంకట్రావుపంతులు బి. ఏ. గారు శ్రీ బార్ధిసార్వభౌమునమను, ఎ-రా-రా-క్రీ సామి వెంకటాచల శ్రేష్ఠి గారు సంఘసభ్యులకును సభినందనములు గావించిరి. ఆగ్రహసాధికత గారికిని విచ్చేసిన అతిథులకును వందనములు సమర్పించిన వెంకట సభి ముగింపబడెను.

ఈ యుత్సాహ ఎట్టి ప్రభుత్వ ఆయన శ్రీ మేకలూడి ధరణీధర్మి ముగ్ధాన మనదివాండ్ల బి. పదాంకితులయిన దిగవల్లి తిమ్మరాజుగారిని మేము పురవాసులు సన్మానించిరి. శ్రీ దివాండ్లగారు తంజావూరికి యూరి బయటకు వచ్చు సరికి ముమారు 8 గంటల యుపది. అచ్చటి నుండి 4 గంట మేకలూడి వాయుధ్యములతో పురమును జాట్ల కచేరీ (బ్రజేకురు తిరికి ముమారు 9 గంటల ప్రార్థు పోయినది. పురజను లందరు స్వాగత మొసర్చి రెండవదిగ ముదము 8 గంటలకు నీయూరి సమాజమువారి ఒక పుష్కలమాలికచే వారి కంఠ మలంకరించి శ్రీ కనకయ్య పుష్కలభౌండాగారమున కొక నిలయ మేర్పరుచుటకై స్థలము కొరకు, పద్యములకముగా మొక విన్నవ ముచరించి.

ఆంధ్రదేశీయ విద్యాలయము.

నెల్లూరు.

ఈ విద్యాలయమున కొక ప్రత్యేకకళిగా యీ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 1 తేదీ సర్వేక్షణకు ప్రారంభమగుచున్నది. గవర్నరు మింటు సర్వే, ల్యాండు రికార్డు పనులలో 80 సంవత్సరములుగాండి అనుభవజ్ఞులైనవారు ప్రస్తుతం ఉపాధ్యాయత్వము వహించియున్నారు. గనుక యీ తరగతిలో జేరగోరువారందఱు యీకొండి విలాసమునకు పుత్తరములు వ్రాసి వివరములు తెలిపికోసవచ్చును. జవాబుకోరువారు ఆర్థికాపోష్టా బిల్ల పంపవలయును.

సూకురిం డెంటు,

సర్వకళా, ఆంధ్రదేశీయ విద్యాలయము, నెల్లూరు.

ఉ - ఈ మండలములో ఆహారపదార్థముల కట్టుబడి, వీని యెగుమతివై నిషేధములను గల్పించబడినదని నెల్లూరు కలెక్టరు రిపోర్టుల నంపి యుండెను. ఈ విషయము ఆలోచనలో నున్నది.

(54) ప్ర - శబుషడ్డిలకును జిల్లా మునసులులకును జీతములను కృద్ధి చేయు విషయము గూర్చి.

ఉ - ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత మేమియు తెలిపబడలేదు.

(మహర్షి రహస్యము)

బెరక్, మార్చి 28:—(ఫ్రాన్సు స్విట్జర్లనులకు 1917
వ సంవత్సరమున జరిగినందు స్విట్జర్లను రాజ్యాంగసభనాది
సమితివై మరల అమలులోనికి దేరును.

హంగరి

బోలైవిక్కులు; హంగేరిస్థితి

స్వేయ్యాలో యుద్ధమును ప్రకటించుట

లండను, మార్చి 28:—హంగేరి సోవియట్లు గతము మెంటువారు స్వేయ్యాలోడను ఆదుట్టుప్రక్కలనుండు శేకములలోడను యుద్ధమును ప్రకటించిరి తెలియుచున్నది. నీటి దినుకర్ణ పరానుదళములను, హంగేరియను దళములను వెనగులాడినది.

జెక్కుకార్మికుల వైఖరి

లండను, మార్చి 29:—జీనీవానుండి తెలుపున కిట్లు తెలియగల్గును:—హంగేరి యుద్ధమును హంగేరి వారివారి ప్రభుత్వములను తొలగింప కలసిందని హెచ్చరించుచు హంగేరి సోవియట్లు గతము మెంటువారు జెక్కుకార్మికులకు, స్వేయ్యను కార్మికులకు, రుమేనియాల కార్మికులకు ఒక ప్రబోధ పత్రిక నంపిరి. జెకోక్లావ్కు ప్రజాప్రభుత్వ రాష్ట్రమున బోలైవిక్కులెట్టి ప్రజేతముగ గలిగిండు కొనకుండ జేయుటకు జెక్కు సాంఘికవాదులు కృతనిశ్చయు లైసట్లు గనించుచున్నది. సాంఘికవాదులు, జెకోక్లావ్కు మంత్రివర్గమున జాతీయ సంరక్షకమంత్రియు నగు ఎం. జ్కోఫాకుగాను; బోహేమియాలో బోలైవిక్కుల ప్రభుత్వము నెలకొల్పట కెట్టి ప్రయత్నము లెవరొనరించినను జక్కుల పరిభ్రాతృభుక్త్యవై్యము వెంటనే దాని శిథిలభూయ చేయునని చెప్పిరి.

ప్రొలిటేరియను హంగేరి

కోపను హేగను, మార్చి 29:—బుడాపెస్టు సంక్షేమా: సోవియట్లు నిర్బంధకృత పని నాటామించినది. వనిచేయలేని వారందరినీ, ప్రభుత్వమువారు పనిని కల్పింపలేని వారందరినీ ప్రభుత్వము వారే పోషింపకలయును.

క్రొత్త హంగేరియను సోవియట్లయొక్క వియత్నము రాయబారి హుర సోల్వాయగాని బెర్లి నెరు పేజెట్టాట్టుప్రతి నిధి సంధర్భంపగా వారిట్లు చెప్పిరి. తాము నైనియగను రాజకీయముగను రుష్యుల సోవియట్లు గతము మెంటు వారిలో చాల దృఢవర్తనంబంధములను గలిగియున్నాము. ఈ సంబంధము కేవలము స్వసంరక్షకాయత్తము. ప్రొలిటేరియట్లు అధికారమును ధిక్కరించుట కెట్టి ప్రయత్నము లొనరింతుడి వను గట్టిగ నెదిరించుటకు తాము నిశ్చయించుకొనిరి. హంగేరి యందలి విప్లవము ప్రపంచమునకు వ్యాపింపనున్న విప్లవమునకు గావున మిత్రమండలివారు కోరునవ్వవరిహారము లంగీకరింపబడజాలవు. ఇంకక ఏది అంగీకరింపబడలేదు.

రుష్యా

ఓరెంబర్గనందలి బోలైవిస్టులు.

లండను, మార్చి 24:—ఓమాన్సుకుండి తెలుపునకువచ్చిన తంత్రివార్త:—మార్గమున ఆలసంప బడిన. పేరినునకును, యూ ఫాకును పశ్చిమముగ నుండు బోలైవిక్కుల కావలకున్నగనున్న రెయిల్వేలను భ్యంసము చేసెదమని కొల్లెకు గారి నైశ్యములు భయపెట్టుచున్నది. ఈ విషయములన ఓరెంబర్గనందలి బోలైవిక్కులు సామానా మండలమున కేగవలసినవారగుదురు. టౌమపేడితులై నఖయిదిల నేకమంది పట్టుకొనబడిరి. బోలైవిస్టు అధికారమును భరింపకొల్లె ననేకదళములు వారిని విడువవలయునని, కలంచుచున్నారు. మనుష్యులను గొంపోవుటకు బాడ్లు లేవన్నది. కట్టలు చాలకున్నది. బోలైవిస్టు ఆకుపత్రిలందు కలయు సామగ్రి లేదు. గాయములకు పొడి గుడ్డలు చుట్టబడుచున్నది.

బోలైవిక్కు లోడిపోవుట

లండను, మార్చి 28:—రైటుగారికిట్లు తెలియగల్గినది:—నిన్నటి లేడిగల ఓమాన్సుకు తంత్రివార్త యిట్లు తెలుపుచున్నది. కొల్లెకు గారి నైశ్యము చాల తీవ్రముగ యుద్ధ మొనరించి యిటీగల బోలైవిక్కులచే వాక్ర మింపబడిన యూఫానగరమును వరల స్వాధీనము చేసికొనిరి. శత్రువులు రెడె ఆర్మీను చుట్టుముట్టెదరని భయముగ నున్నది. చాల సామగ్రి పట్టుకొనబడినది.

బెర్లి, మార్చి 30:—తాత్కాలిక సంధినిగూర్చి పోలులలో రాయబారములను నడుపుటకు యుక్తేనియను లంగీకరించిరి. కాని కొంత "డిమాండ్లను" ఉండవలయునని వారు కోరిరి. మిత్రమండలివారందరి కంగీకరించిరి.

రుమేనియా

కెనెడా, రొమేనియా

లండను, మార్చి 28:—రొమేనియావారి కేకపునన్ని ర్యాజునునకు గాను ఆకవరసానుగిని పారిక్రామికవస్తువులను ఎరుచిచ్చుటకు కెనెడావారు రొమేనియావారిలో ఏర్పాటు చేసికొనిరిని యాటకుడు తెలియగల్గినది. యుద్ధమునకు పూర్వము రొమేనియావారు జర్మనీనుండి 220 లక్షలపావుల సాచుగిని దిగుచుతి చేసికొనుచుండిరి. బాల్కన్ రాజ్యములు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపు సరకులకు మంచి మార్కెటు నొసగునని కెనెడా వారు గ్రహించిరి. యాటకు ప్రతినిధి లండనునందలి కేడీయను వ్యాపారసంఘాధ్యక్షుడగు బాయుడు హారిసు గారిలో మాట్లాడగా వారిట్లు చెప్పిరి:—రొమేనియాలో ఈ యేర్పాటు చేసికొనుట కాంతస్థితిక సుకృతమగు మార్గము. తక్కువము చర్య తీసికొని స్వతంత్ర ర్యాజునున రొమేనియా వంటి జేతములకు ఆకవరసానుగి నొసగినచో, బోల్షివిక్కు భావ ప్రవాహము యూరపుం దన్ని భాగములకు ప్రాకటంబు చేయవచ్చును. దగ్గము చేయబడిన ఆజేతములయెడ మన మొకటే చేయవలసియున్నది. ఈవిషయమున కెనెడావారే ముందంజ వేయుచున్నా రని సంకేతించుచున్నాను. సామ్రాజ్యపు అన్ని భాగములను ఈ సమస్యను యూరపు దృక్కోణము నుండి చూచుట అవసరమని యూహించుచున్నాను. గ్రీసు, సెర్బియా, కెనాడాలుకు రాయబారములు జరుగుచున్నవి. కెనెడా వ్యాపార ఆర్థికమంత్రి యగు సర్ బార్బి ఫాస్టగు గారివద్దకు పారి నులో నున్నాము. లాయిడ్ హారిసు గారు లేపటికి లండను నుండి పారినుకు వెళిదరు. కెనెడావారు రొమేనియాకు వ్యవసాయపరికరములను భావ్యపుగిజలకు పంపుచున్నార.

జర్మనీ

స్వార్తకము దురాగతములు

కోపను హేగను, మార్చి 28:—సరిహద్దుసేల కా హారపదార్థములను గొంపోవుచున్న నాకలను స్వార్తకములు టూగర్మో యొద్ద పోమకొనిరి. సేలలు వచ్చెను. సేలలకును స్వార్తకములకును తుపాకులయొద్దము జరిగినది. కొందరు మదనీ సేల సేల స్వార్తకములను నాకాక్రమమునుండి తరిమెనని మద్దెబ్బకుండి వార్త వచ్చినది.

జర్మను నావికావర్గము

కోపను హేగను, మార్చి 29:—తెలుమాను సంక్షేమము:—తాత్కాలికపు నావికావర్గము నొకదాని సేర్వరయటకు అసంబ్ధివా రొక బిల్లు పంపిరించిరి. ఆహారపదార్థములను తెచ్చుకొనుటకును, మందుగలను తొలగించుటకును, చేపలవ్యాపారమును సంరక్షించుకొనుటకు కొన్ని వానలా వర్తకము గాన బిల్లు పంపిరించవలసిన దని హునోస్కీ గారు చెప్పిరి.

బెర్లి, మార్చి 29:—పోలులు డాంజ్గులో విడియుటలన సంధిసభాత్రిర్యాజుములు చెప్పినది జర్మనుకత్రికలు గర్హించుచున్నది. హంగేరిని వారి బుద్ధి నేస్కొని అనవసరముగ మిశ్రించుచుండెదరు శత్రువులకు ప్రోత్సాహముల దని అని వాచియుచున్నది.

కోపను హేగను, మార్చి 31:—బెర్లి సంక్షేమము. హంగేరియను రుష్యుల సోవియట్లు గతము మెంటులు జర్మనీ సహాయమును గోరుచున్న రుషుట్లు తెలుపు వదంతులు బెర్లి నులో విశేషముగ నుండుట చూచి అధికారిత్వా ఇట్టిచూచన లేనిచు చేయబడలేదని అధికారులు ప్రకటించిరి.

తటస్థజేతములం దాహారసామగ్రిని కొనకొనుటలో పరపతి పుట్టునట్లు జర్మనీకి సహాయ మొనరింపవలెనని, జర్మనీ జేతము తటస్థజేతముల కంపెనీలలో వర్తకముచేసికొనుటకు సుప్రీము బ్లాక్కు కౌన్సిలువారంగీకరించినది మార్కులఫాకు గారు స్వార్తకమును అధికారులకు తెలిపివార్త నంపిరి. జర్మనీ జేత వ్యాపారము పరిపూర్ణ నేస్కాపకముగ నుండవలయునని యు, ఎట్టినియమములు నుండవలదనియు జర్మను వార్తాపత్రికలు కొన్ని వ్రాయుచున్నది.

స్పెయిను

స్పెయిను సితి.

మాడ్రిగు, మార్చి 28:—స్పెయిను నందలి క్లిటి బాగు పడుచున్నది. అల్లరంతయు ఇంతలోనే ముగియు నని తెలంపబడుచున్నది.

ఈజిప్టు భావి కరిపాలనము

లండను, మార్చి 24:—ఈజిప్టు కరిపాలనమును గూర్చి దొరతనమువారు చేసిన ప్రకటన కనుగుణ్యముగా నా జేతము నందలి కరిపాలనమున జరుగవలసిన మార్పులను గూర్చి విచారించుటకు సాధ్యమగునంత త్వరలో నొక సంఘ మేర్పగున బడును. బాధ్యతను గుర్తించిన ప్రజలు తెలుపు విషయముల నన్నిటిని ఆగుభుమువారు విసేదరని పార్లమెంటు సభలో సెనీటు హారమునకు గారు నడిచిరి.

దక్షిణాఫ్రికాలో శత్రుదేశములవారు.

కేపుటవును, మార్చి 15:—అఫ్రికా జేతమున నున్న శత్రుదేశములవారిని శత్రుదేశములయ్యు బ్రిటిషు పారవర్త్యమును బడవినవారిని పంపి కేటుకుటకు వారిలో జేతమునకు హానికరమని శ్రీత్యేక సంఘములన నిర్ధారణ చేయబడిన "ఏ" తరగతి వారిని బహిష్కరించుటకు వీరతనమువారి కధికారమిచ్చు నొకచట్టము శ్రీకా.సంఘమున తొలిసారి వదిలి ఆమోదింప బడినది.

సేనలను తగ్గించుట.

లండను, మార్చి 28:—తాత్కాలిక సంధి జరిగినప్పటికి 62 వేలమంది నైనికోవ్యగులను 2,149 వేలమంది నైనిములను సేనలోనుండి తరలబడిరి.

జర్మనీ ప్రత్యుత్తరము.

లండను, మార్చి 29:—డాంజ్గునగురించి మిత్రమండలి వారొసగిన అల్లి మేటునునకు జర్మనీ ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరము చాలవెదది; చాల హేతువాదములతో మొనడి. తాత్కాలిక సంధివరకుల ప్రకారము మిత్రమండలి ప్రైయ్యములను విడిచిపెట్టుట కంగీకరింపబడినది గాని పోలిషు నైయ్యములకు కాదు. ఇందునుగూర్చి జర్మనీ నిశ్చయార్థము ఆంతరంగిక కలహము గలుగునను భయముకాదుగాని డాంజ్గునివయ్యమై గలుగుచున్న అల్లిప్రాయభేదమున సంమత్తించుకొని లాభమునం దరలయునని యున్నట్లున్నది. పోలిషు నైయ్యములు డాంజ్గులో విడిచివలయునని పట్టుపట్టుటలో మిత్రమండలివారందరులన వారు జర్మనీకెట్టి అపచారమును చేయకుండ చూడవలయునని నూచించుటయెను.

సిన్ను ఫెయినరులు తప్పించుకొనుట.

లండను, మార్చి 30:—కేనివారమునాటి సాయంకాలము దల్లినునందలి హంటుబాయ్ కారాగారమునుండి 20 గురు సిన్ను ఫెయినరులు తప్పించుకొనిపోయిరి. తప్పించుకొనినవారరలో పార్లమెంటుసభ్యుడు వాల్టా గారొకరు. శుక్రవారమునాడతడు నైనిక వ్యాయాధికారులచే విచారింపబడిన. బీస్టి గారింకొకరు. ఇతడును పార్లమెంటు సభ్యుడే. ఇంకను విచారింపబడవలసియున్నది. కొంతమంది సిన్ను ఫెయినరులు కారని వారల నదిమిపట్టగా తక్కినవారు త్రొడుకుతగా గొని 80 అడుగుల ఎత్తుగల గోడ నెక్కి కెనాలుచేరినియు తెలియుచున్నది. ఆవల చాచుండి జనులు గుంపుకూడి తప్పించుకొనుటకు జూచుచుండిరి.

లండను, మార్చి 20:—హంగేరి గారి నుండి నివేదిక మాక్సెట్టు నెమ్మదిగను నిలకడగను వచ్చినది, సాంఘాయ వెండి రులము 4 పిల్లింగుల 7 వెక్కు లైసెరి.

DELHI, April 2.
The non-official commission of enquiry relating to the riots commenced examination of witnesses to-day. They decided to hold their sittings in camera. Several witnesses were examined.

SIMLA, April 2.
The message from Benares regarding some recent incidents at the Hindu University gave an exaggerated and incorrect account. Some students who exceeded the due bounds in connection with the Holi celebrations were held to discipline and they submitted apologies and were forgiven. The statement that the University professor of Chemistry is leaving because of differences with the principal is incorrect. He has gone to Calcutta to take charge of Sir W. C. Bone Institute as was settled three months ago and his connection with the Hindu University will be continued. The statement that the Honorary Warden is going to resign is equally incorrect. The Vice Chancellor arrived here on the day on which he had been expected long ago and not because of any incident.

BENARES, April 2.
Sir Rabindranath Tagore accompanied by Mr. Andrews is here staying in Nageswar Palace as a guest of H. H. the Maharaja of Benares. He is delivering a series of lectures in the Benares Hindu University College under the presidency of the Vice Chancellor. The central Hindu College Bengali Literary Association and Benares Bangiya Sahitya Parishad are giving him a party.

The Peace Treaty.

Council of Four's Progress.

LONDON, March 28.
PARIS.—It is semi-officially announced that the Council of Four is continuing its deliberations of the preliminary points of the peace treaty with Germany. It would appear that its attention is at present concentrated on questions of the Polish frontier, and the left bank of the Rhine. Regarding the former, the Council is not yet in complete agreement concerning the annexation by Poland of the territory inhabited by 2 or 3 million Germans. Concerning the question of indemnities to be imposed on Germany, it is probable that the "Entente" will settle the question more rapidly than the question of the Polish frontier.

Provisioning of Esthonia.

LONDON, March 28.
PARIS.—The "Temps" says that the Council of Foreign Ministers has dealt with the provisioning of Esthonia.

Franco-Swiss Treaty.

Being Renewed.

LONDON, March 28.
BERNE.—The Franco-Swiss Treaty of December, 1917, is being renewed subject to the confirmation of the Swiss Federal Council.

France and Alsace-Lorraine.

An Unwise Absorption.

LAHORE, April 1.
London, March 18th.—The "Echo de Paris" prints a letter written by Baron von Kuehlmann, declaring that the French are so engrossed with the question of Alsace-Lorraine that they are abandoning spoils and forgetting the German factories and railways which Marshal Foch wanted to control. (C. and M. Gazette).

General Botha.

An Incorrect Report.

LONDON, March 29.
Reuter learns that the statement concerning General Botha's departure for South Africa is incorrect. General Botha returns to Paris to-morrow and will remain there till his task is completed.

Indian Mahomedan Interests.

Safeguarded at Peace Conference.

LONDON, March 19.
In the House of Commons, replying to Col. Wedgwood, Mr. Fisher emphasized that the Indian Delegation to the Peace Conference was fully cognizant of the special interests of Indian Mahomedans in the peace settlement, and Mr. Montagu gave an assurance that he and his colleagues charged themselves with the advocacy of Indian Mahomedan interests in the conviction that these formed an essential part of the interests of India.

Allies and German-Austria.

Restrictions on Commerce Raised.

LONDON, March 28.
The Press Bureau issues a Paris communique stating Mr. Lansing, Mr. Balfour, M. Pichon, Baron Sonnino, and Baron Makino meeting to-day decided to raise all restrictions on commerce with German-Austria immediately, the necessary machinery will be established to prevent re-export to Germany.

The Tea Market.

LONDON, March 25.
The removal of the control price of tea yesterday resulted in a much larger supply being put on the market. High quality teas were again on sale. China tea sold at 48. and lower grade teas as low as 2 a pound.

Imperial Forces.

LONDON, March 29.
The New Army Bill provided that members of the Imperial Forces enlisted in the Dominions and sentenced to penal servitude need not serve the sentence in the United Kingdom, as hitherto provided in all soldier cases, but in the Dominions in question.

Austrian Railway Strike.

Food Trains Held Up.

COPENHAGEN.—A message from Vienna states that the strike has extended to the Northern Railway. Communication between Vienna and the outside world is almost at a standstill. If food trains continue to be held up the bread ration will be halved next week.

Dispute Settled.

LONDON, March 29.
COPENHAGEN.—A message from Vienna states that the railway strike has been settled by Government intervention.

Settled by Negotiation.

COPENHAGEN.—A telegram from Vienna says the railway strike has been settled by negotiation with the Government.

Indians in Canada.

Families of Permanent Residents.

LONDON, March 31.
OTTAWA.—An order in Council has been passed approving the declaration of the Imperial War Conference in 1918, permitting admission into the Dominion of the wives and children who are still minors of Indians already permanently domiciled there. It is estimated that there are more than 1,200 Indians in Canada.

Canada and Rumania.

Facilitating Reconstruction.

LONDON, March 29.
Reuter learns that Canada has signed an agreement establishing a credit with Rumania in order that the latter may purchase from Canada essential materials and manufactures for the work of reconstruction. Rumania's import trade with Germany before the war exceeded twenty-two million sterling and Canada feels that the Balkans of large potential markets for the British Empire. In the course of an interview Mr. Lloyd Harris, Chairman of the Canadian Trade Mission in London said:—"I look upon the establishment of this credit with Rumania as a practical plan of peace-making Bolshevism can be stemmed in its onward sweep across Europe by taking immediate action and supplying essential materials for countries like Rumania, to rebuild and reconstruct themselves. We have an instant duty to those devastated lands and I am glad that Canada is taking the lead. I should like to see the whole question considered from the Empire standpoint by all parts of the Empire. Negotiations are in progress between Greece, Serbia, and Canada. Sir George Foster, Canadian Minister of Trade and Finance is at present in Paris, and Mr. Lloyd Harris returns there from London to-morrow. It is understood that Canada is sending seed-grain to Rumania, together with agricultural implements.

General Townshend

LONDON, March 25.
With reference to the fact that General Townshend is at present unemployed, it is reliably stated that only a very high position could be offered him, and no such command is at present available.

The Silver Market.

LONDON, March 25.
The "Gazette" contains a Treasury announcement that the maximum price of silver bullion sold in the United Kingdom will be such a price as is equivalent at the current rate of exchange to ninety-five cents per standard ounce.

Chinese Coolies in France.

Question of their Repatriation.

LONDON, March 25.
At question time in the House of Commons Mr. Churchill stated that about 83,000 Chinese coolies were employed in France on the 8th March. Of these 4,000 would probably be repatriated by the 30th April. No date had been fixed for the repatriation of the remainder, who would probably be required in France for some time.

Murderer of Jaures.

Accused Acquitted.

LONDON, March 30.
PARIS.—After a trial lasting a week, Villain, the murderer of the Socialist Jaures in July, 1914, has been acquitted. The prosecution accepted evidence showing that the prisoner was mentally unbalanced. The defence pleaded that Villain acted from motives of misguided patriotism, and acquittal was asked as an act of clemency. The trial was postponed until after the war for fear of exciting a political strife.

German Miners' Strike.

More Districts Involved.

COPENHAGEN, March 29.
A message from Essen states that the miners' strike had spread to eleven pits in the Dortmund, twelve in the Witten, and seven in the Bochum districts. A meeting of strikers passed a resolution demanding the forwarding of a Revolutionary workmen's Guard, the establishment of relations with the Russian Soviet Government and the disarmament of the police in Germany. Eleven were killed and 37 wounded in a fight between strikers and police at Witten.

Coal Question in Italy.

Becoming Rapidly Acute.

LAHORE, April 1.
LONDON, March 24th.—The "Times" Rome correspondent says the coal question is becoming acute in Italy. It was arranged in 1918 that England and France should supply 600 tons monthly. In January England took over the whole task, but now the export from Cardiff has ceased, the mines being unable to meet the urgent requirements of the British markets. (C. and M. Gazette).

France's Military Credits.

Socialist Motion for Reduction Rejected

LONDON, March 30.
PARIS.—The Chamber, after an all-night sitting, rejected, by 362 votes to 131, the motion of the Socialists Renard for the reduction of military credits to 350 millions sterling for the second quarter of 1919, thereby giving a vote of confidence to the Government, for which M. Pichon and M. Abrami, Under Secretary of State for War, asked. M. Abrami, in the course of a speech said that the French forces in Russia were the smallest possible and the Government did not desire to send an expedition to Russia, whether not another man would be sent. The Allied policy with regard to Russia was to lend all possible assistance against Bolshevism in food, clothing and stores to Poland, Rumania, and to the Baltic States.

Allied Commander.

LONDON, March 29.
PARIS.—It is stated that General Mangin will be appointed to the command of the Allied troops in Hungary and Rumania.

The League of Nations.

"Must be Made Effective."

LONDON, March 29.
The "Manchester Guardian" publishes a special illustrated League of Nations number containing articles by many prominent statesmen, including Lord Haldane, Lord Buckmaster, Lord Bryce, and Doctor Nansen. The journal also prints a message from Mr. Lloyd George, in which the Premier says the League represents the greatest attempt ever made to institute reason and justice for force and intrigue as the governing principle of international relations. Nations must not let themselves believe that, having drawn up a paper constitution, the peace of the world has been made secure. If they allow themselves to be bemused by this policy, they will only be reawakened by a new war. They must now see that the League of Nations is made an effective instrument for the solution of every international problem by their own readiness to make sacrifices on its behalf. We cannot expect war-ravaged nations to trust their desolated lands to the League's protection if its advocates hesitate to show any confidence themselves in its guardianship. To set up a Society of Nations in order to ensure fraternity among peoples of earth, while simultaneously increasing armies and navies to ensure effective fratricide, is to make mockery of a great ideal.

Other Opinions.

M. Albert Thomas emphasizes that one of the principal functions of the League lies in the economic sphere, where it is necessary to set up organs of international life. In this connection he points out Britain's selfishness by placing a greatly preponderant mercantile fleet into the pool for the Allied benefit during war. He also eulogizes how Britain similarly renounced advantages in respect of foodstuffs in order rigidly to secure equal Allied distribution. He advocates the transformation of the Inter-Allied war-time committees into an international committee for the purchase and distribution of foodstuffs, whose activities might endure beyond the requisite period of attending the needs of the countries at present suffering from hunger. Lord Bryce foresees many difficulties in the working of League Covenant, but the longer it lives the more we trust that the nations will recognize its indispensability. To leave things now where they were before the outbreak of the war would be a most deplorable confession of human weakness and the most dismal surrender of human hopes that has ever yet been seen.

President Wilson's Desire.

LAHORE, April 1.
LONDON, March 18th.—The Central News Paris correspondent explains that President Wilson is anxious to submit to Congress the Peace Treaty and the League of Nations Covenant so interwoven that it will be impossible to accept one and reject the other. (C. and M. Gazette.)

Internal Affairs.

LONDON, March 29.
PARIS.—It is anticipated that the League of Nations Commission will finish its labours about the 5th April. It is stated that neither the Morce Doctrine nor the Japanese amendment regarding racial equality, has been formally before the Commission. The latter problem has become almost of primary importance in connection with the League. There is now no doubt that the entire Covenant will be incorporated in the preliminary peace terms. One amendment adopted provides that the League cannot interfere with internal affairs solely within any country's domestic jurisdiction. This is inapplicable to any territory held under a mandate.

Replying to a question a high authority declared that in the event of a civil war between Ireland and Great Britain, the matter would not be within the jurisdiction of the League, nor would the question of independence of Ireland. The principle of equality of sexes receives indirect endorsement, it being provided that women are employable on the Secretariat, and that they may also sit as delegates and on the Executive Council. Conventions dealing with the white slave and opium traffic and treatment of natives are being included.

French Luxury Tax Abolished.

LONDON, March 29.
PARIS.—The Chamber, despite the Government's opposition, has abolished the luxury tax.

Norway and the Entente.

Historic Tribute to her Services.

PARIS, March 28.
Colonel House, addressing the Norwegian Delegation for the League of Nations, in the course of a historic tribute to Norway's services, said that no neutral has rendered more valuable services to the "Entente" than Norway, and if Christianity were less awkwardly placed geographically it would have been suggested as the meeting-place for the League of Nations.

The Labour Problem.

Imperial Exchange System Proposed.

LONDON, March 31.
A strong deputation of the Labour Empire and similar organisations is at present urging the Government to establish an Imperial employment exchange system. The proposed scheme includes, firstly, linking up all existing national employment exchange systems throughout the Empire; secondly, elimination of all commercial exploitation; and thirdly, stimulation of facilities in the United Kingdom to provide men and women migrants with preliminary manual training in order to fit them for a colonial life.

Daylight Saving in Canada.

A Confused Position.

LONDON, March 28.
OTTAWA.—The Dominion House of Commons by 105 votes to 51 endorsed the Government's decision against the re-enactment of the Daylight Saving Bill. A confused position is inevitable, as all the Railways intend advancing the time one hour on March 30th. Most cities and towns are also adopting daylight saving, while rural districts continue to use standard time.

The British Navy.

Services During War.

LONDON, March 29.

Admiral Sir David Beatty, speaking in Liverpool on the Navy's services during the war, paid a tribute to Liverpool's efforts in fitting out the famous tenth cruiser squadron which during the war maintained a rigorous blockade of Germany. Sir David Beatty said that the blockade was one of the most important factors in bringing about the defeat of Germany. Its maintenance demanded seamanship of a high order with vigilant and untiring devotion to duty. Stretched across waste waters from the West Hebrides to the Arctic icefields, they kept their watch and ward in weather that had to be experienced to be understood. Every ship sighted had to be boarded and examined. They also had to contend with the enemy which appeared in many guises. Raiders masqueraded as peaceful merchantmen, and blockade runners exercised every stratagem to avoid detection while the ubiquitous submarine was a constant menace. In common with other great services, the navy has learnt many lessons during the four and a half years' just past. We made many mistakes, and it is our business to-day to see that the lessons have been taken to heart and that we shall not again be found in such a state, that we have to face the greatest crisis in history with improvised methods and working from hand to mouth. We in the Navy know full well our own defects, and it is our business to effect them and to avoid repetition of mistakes from which we have suffered in the past. The work of reconstruction has to be taken in hand with a full knowledge of our requirements learned by bitter experience in the past four and a half years. It must be our endeavour to profit by that experience. The Navy is to-day what it has been for the past 200 years, a sure shield of Great Britain and the British Empire. This sure shield must be kept sure by clear thinking and concerted effort on scientific lines in the necessary struggle for retrenchment. Such economies as will certainly be required must be applied with wisdom and proper understanding of the problems before us in the light of the knowledge gained during the war. Only so shall we avoid impairing the essential efficiency of the Navy. The Navy is a shield and not a rattling sabre. The Navy and the Mercantile Marine have learnt to respect each other as never before. It must be our care to foster and strengthen that feeling so that in future and for all time the Royal Navy and the Mercantile Marine shall together provide a sure shield which will enable the Empire to continue to prosper.

British Miners' Unrest.

South Wales' Position Improved.

LONDON, March 28.

The Miners' Federation has issued a manifesto urging the men to continue work and vote for the acceptance of the Government's conditions. The situation in the South Wales coalfield has considerably improved, and over 30,000 miners have decided to return to work immediately.

A German Navy.

National Assembly's Decision.

COPENHAGEN, March 29.

A message from Weimar states that the Assembly passed a Bill to create a provisional Navy, which Herr Noke said was necessary to protect the transport of foodstuffs, remove mines, and protect fisheries.

America's Army.

Call for Volunteers.

WASHINGTON, March 29.

The War Department is making an immediate call for 10,000 volunteers for service in Europe to relieve members of the American Expeditionary forces in France who desire to return.

Wireless News Service.

Between Madras and London.

LAHORE, April 1.

LONDON, March 18th.—A regular commercial and press wireless service is in operation between Madras and London.—(C. and M. Gazette).

Cable Priority Modified.

LAHORE, March 1.

LONDON, March 19th.—The Postmaster-General announces a modification of the priority system giving private concerns a better chance against Government messages.—(C. and M. Gazette).

Queen Mary's A. A. Corps.

To be Maintained.

LONDON, March 28.

The Army Council has decided to maintain Queen Mary's Army Auxiliary Corps as part of the post-war army organisation.

Demobilisation.

Its Progress.

LONDON, March 28.

Since the armistice, 62,000 officers and 2,149,000 men have been demobilised.

British Navy.

Post-War Distribution.

LONDON, March 28.

Reuter is authoritatively informed that the post-war distribution of the British navy will be a Home fleet and seven foreign squadrons stationed in the Atlantic, West Atlantic, China, Cape, South America, East Indies and the Mediterranean.

Bolshev'k Hungary.

Declares War on Serbia.

LONDON, March 28.

It is reported that the Soviet Government of Hungary has declared war on Serbia and the surrounding countries. Skirmishing between French and Hungarian detachments has occurred at Szegedin.

Appeal to Czech Workmen.

Czech Socialist's Attitude.

LONDON, March 29.

The "Temps" learns from Geneva that the new Hungarian Soviet Government has issued an appeal to the Czech, Serbian and Rumanian workmen urging them to join the Hungarian movement and overthrow their respective Governments. The Czech Socialists appear to be firmly resolved to oppose any invasion of Bolshevism in the Czechoslovak Republic. M. Klotz, the Socialist leader and Minister of National Defence in the Czechoslovak Ministry, declared that the Czech democratic army would unhesitatingly crush any attempt to establish a Bolshevik regime in Bohemia.

Bolsheviks Defeated.

Siberian Army Recaptures Town.

LONDON, March 28.

Reuter learns that a telegram from Omsk, of yesterday's date, announces that General Koltchak's army, after a brilliant attack and much hard fighting, recaptured the town of Ufa which the Bolsheviks recently occupied. The Red Army is now threatened with envelopment. Considerable material was captured.

Proletarian Hungary.

On the Road to World Revolution.

LONDON, March 29.

COPENHAGEN.—A message from Budapest states that declaring that a proletarian state only manual or brain workers have got a right to live. The Soviet has ordered compulsory work, the State to support all those incapable of working, also those desirous of working for whom the State cannot provide work.

Herr Polgar, the new Hungarian Soviet Ambassador in Vienna, in an interview by a representative of the "Berliner Tageblatt," declared that they were united with the Russian Soviet Government by the closest military and political alliance of a defensive character. They were resolved forcefully to resist every attack on proletarian dictatorship. He said that the "Entente" republics, which were not yet observed, would probably not materialise, as the revolution in Hungary was merely a stage on the road to a world revolution.

Bolsheviks in Orenburg.

Disorganised Forces.

LAHORE, April 1.

LONDON, March 24th.—A delayed telegram to the "Times" from Omsk reports that General Koltchak's troops are threatening to cut the railways behind the Bolsheviks immediately to the west of Perm and Ufa, and suggests that this success would compel the Bolsheviks in the Orenburg district to retire on Samara. Masses of panic-stricken prisoners have been taken. Whole units seek to desert owing to the tyranny of Bolshevik rule. The prisoners state that from 30 to 60 per cent. of the effectives vanished when required to advance. Transport is just breaking down. Fuel is lacking. Bolshevik hospitals are not provided and wounds are bound up in dirty rags.—(C. and M. Gazette.)

Spanish Situation Improving.

LONDON, March 28.

MADRID.—The situation throughout Spain is improving. It is expected that the trouble will soon be cleared up.

King's Enemies Deprived of Titles.

LONDON, March 29.

The Gazette announces that the King has directed that the following persons, who adhered to his Majesty's enemies during the war, will be deprived of their titles, namely, the Duke of Albany, Duke of Cumberland, Prince Ernest Augustus, Duke of Brunswick, and Viscount Taffe.

Bishop of Oxford Resigns.

LONDON, March 29.

The Bishop of Oxford has resigned, desiring greater leisure for writing, preaching, and speaking.

The Peace Congress.

Arrangements Proceeding.

PARIS, March 30.

It is semi-officially stated that M. Outasta, Secretary-General to the Peace Conference visited Versailles this afternoon in order to arrange holding of the Congress for peace preliminaries. As soon as the Great Powers have finally decided on the text of the preliminaries, German plenipotentiaries, headed by Count Brockdorff-Rantzau, will be summoned to Versailles. About two hundred Germans altogether are expected, and they will be lodged in the Town Hall. Preparations for their installation will occupy at least three weeks, so that the Congress cannot well open until after Easter.

General Henry.

Commander of Allied Forces in Poland.

LONDON, March 30.

PARIS.—General Henry is about to leave Paris for Poland, where he will take command of the Allied forces.

Ukrainians and Poles.

Negotiations to Armistice.

LONDON, March 30.

BERNE.—The Ukrainians have agreed to negotiate with the Poles with regard to an armistice, provided a certain line of demarcation is established, to which the Allies have agreed.

Dominions and the Empire.

Lord Milner's Interview.

LONDON, March 30.

Lord Milner, interviewed by a representative of the "Sunday Express", replying to the interviewer's suggestions that signs of impatience were appearing in the Dominions, admitted that there was a centrifugal tendency in the Empire to-day with Great Britain and the Dominions thinking of their own affairs, but this was purely temporary. Not merely the bloodshed on the battlefield, but the fact that hundreds of thousands of the Dominions had lived among us for four years, had strengthened the sense of real brotherhood, which would never be destroyed. This tendency was reflected in our constitutional machinery. The Dominion Premiers had been called to the Council of the War Cabinet, and this temporary experience must become a permanent policy. "In every administrative act," continued Lord Milner, "you ought to think of the Dominions as friends and relations of the British Empire. We are free and equal members of one community, and while we have no hostility to foreign friendly nations, still we will give preference in all things to our own family." Lord Milner welcomed the decision immediately to relax restrictions on trade within the Empire, pointing out that he was not responsible for these restrictions. Preference was a much wider thing than a mere matter of tariffs. Every nation in the Empire ought to settle its fiscal system on its own merits, and then give preference to the others. Preference embraced emigration, cables, shipping and finance. Emigration should be directed, firstly, to the Dominions, secondly, to the United States as a great free community with like ideals, and lastly, to other countries like Argentina. The Government and the Colonial Office believed in strengthening our own Dominions, our own friends and our own trade first. Similarly, as regards shipping, cables, wireless and finance, the aim of the centre of the Empire ought to be to help the sister communities before anyone else. A committee of the Cabinet should be created to deal specially with Imperial issues and the foreign policy for the Empire. The Prime Minister, Colonial Foreign and Indian Secretaries, and probably the Secretary for War and the First Lord of the Admiralty, would be "ex-officio" members of such a Committee. Other Ministers could attend when need arose. There would also doubtless be a committee of the Cabinet for home affairs, while the whole Cabinet might meet as before to consider any great issue involving the fate of the Government. The Imperial Committee of the Cabinet should be open to the statement of the Dominions as the War Cabinet has been. A great point was that the representatives of the Dominions must permanently sit in the Imperial Committee. The only way to solve this puzzle was that when the Dominion Premiers could not be there, they should have prominent members of their Governments present to take their places. Thus the representative would speak authoritatively in the Councils of the Empire and would be up-to-date in his own home politics. Such a Committee could have no direct executive power, except with the assent of the Dominion people, but it would have the greatest influence in shaping our policy.

India in Parliament.

Demobilisation Question.

LONDON, March 24.

In the House of Commons, replying to Mr. Ramden, Mr. Fisher stated that the Indian army was demobilising as rapidly as circumstances permitted. About a quarter of a million combatants had already been discharged. It was proposed to retain with the Colours in India a force sufficient to provide for normal requirements of India, and to keep the strength of Indian troops employed in the occupied territories and colonial stations. Demobilisation within practicable limits was favoured by the Government of India and public opinion in India.

Gratuity to Officers.

Replying to Colonel Yate, Mr. Fisher stated that any gratuity granted to British and Indian Army officers at the termination of the war, would be independent of the bonus and increase of pay from the 1st February, and would be payable to the estates of the deceased officers.

Untried Internees.

LONDON, March 19.

Replying to Colonel Wedgwood, in the House of Commons, Mr. Fisher stated that Mr. Montagu had requested the Government of India to supply as soon as possible a return of the number of persons interned and imprisoned without trial in India during the war, and the number released since the armistice.

Maharaja of Gwalior's Speech.

Replying to Sir John Rees, Mr. Fisher stated that Mr. Montagu was unable to add anything to the Viceroy's reply to H. H. the Maharaja of Gwalior's address in the Delhi Conference.

The Rowlatt Bills.

Colonel Yate affirmed that the Government of India in proposing to limit the Rowlatt legislation to three years would throw an unfair burden on their successors, owing to a violent agitation that certainly would arise against the renewal of the legislation at the end of 3 years. Colonel Yate suggested that Mr. Montagu should suggest to the Government of India the advisability of reconsidering the proposal. Mr. Fisher replied that Mr. Montagu did not propose to adopt the suggestion.

Silver Report.

LONDON, March 20.

Messrs. Montagu's silver report says the market is quiet and steady. The Shanghai Exchange reached 4s. 7d. a taal.

A New Front.

From Baltic to Black Sea.

LONDON, March 30.

PARIS.—The "Matin" states that an extension of General Mangin's powers is contemplated in order to establish a front from the Baltic to the Black Sea under a united command.

Polish Troops Landing.

Allied Ultimatum.

LONDON, March 28.

AMSTERDAM.—A message from Berlin states that the "Entente" has sent an ultimatum to the Government demanding assent to the landing of Polish troops at Danzig and declaring that refusal will be regarded as a breach of the Armistice. The Government replied that it would not be responsible for the measures demanded, but it was prepared to facilitate a Polish landing in Scutari, Koenigsberg, Memel, and Libau in the most effective manner.

German Reply.

LONDON, March 29.

Germany's reply to the "Entente" ultimatum on the subject of Danzig is long and argumentative and contends that it was agreed under the armistice to admit Allied and not Polish troops. The papers declare that the real motive of Germany is not the fear of a civil war, as they allege, but the desire to profit from two conflicting views of the Paris Conference on the subject of the future of Danzig. It is suggested that the Allies, while insisting that the Polish army should land at Danzig, should assure the Germans that the right of landing shall not be abused.

Papers Renouncement.

LONDON, March 29.

BERLIN.—The German press denounces the proposed Polish landing as an attempt to prejudice decisions of the Peace Conference by the creation of a "fait accompli" and declares that the Entente should be warned by the example of Hungary not to humiliate their opponents unduly.

Marshall Foch's Reply.

AMSTERDAM, March 31.

In his reply to the German Note with reference to the landing of Polish troops at Danzig, Marshal Foch intimated that he will personally give at Spa on the 3rd April all information and guarantees required to the German plenipotentiary, who must be empowered to decide within 48 hours. The German Government has decided to send Herr Erzberger as a plenipotentiary to Spa.

Suspension of Armistice.

German Paper's Comment.

LONDON, March 29.

COPENHAGEN.—A message from Berlin states that according to the "Lokaltidende", suspension of the armistice is possible.

Sinn Feiners Escape.

LONDON, March 30.

Twenty Sinn Feiners escaped from the Mountjoy Prison in Dublin on Saturday afternoon. The number included Mr. Walsh, M. P., who was court-martialled on Friday and Mr. Beasley, M. P., who was awaiting court-martial. It is stated that a gang of Sinn Feiners held down the warders, while others climbed a thirty-foot wall with the aid of a rope ladder, reaching the canal. A crowd outside watched the escape.

German Alliance with Bolsheviks.

Official Contradiction.

LONDON, March 31.

COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the reports which are being circulated in Berlin to the effect that the Hungarian and Russian Soviet Governments are offering Germany alliance have evoked a semi-official statement that nothing is officially known of such offers.

German Credit in Neutral Countries.

In order to assist Germany to obtain credit in neutral countries for the purchase of food stuffs, Marshall Foch has telegraphed to Spa intimating that Germany will be allowed to negotiate with neutral firms, provided approval of the Supreme Blockade Council is obtained. German semi-official newspapers demand abolition of this condition, declaring that Germany's trade must be entirely free.

Hungarian Government's Ultimatum.

To the Czech-Slovak State.

LONDON, March 31.

BUDAPEST.—A telegram from Weimar says:—There is an unconfirmed report that the Hungarian Government has sent a short term ultimatum to the Czech-Slovak state owing to the concentration of troops in Czech-Slovakia and rumoured general mobilization in Schemta.

The Government Decree.

Travellers Forbidden to Leave Country.

LONDON, March 31.

COPENHAGEN.—A telegram from Budapest says:—Government has issued a decree forbidding any one to leave the country. Those attempting to escape will be brought before the Revolutionary Tribunal. The decree says all rights of foreigners must be absolutely respected. Persons of foreign diplomas and flags designating residences of foreigners are inviolable under penalty of death.

Resumption of Trade.

German Firm's Request Refused.

LONDON, March 31.

ANTWERP, March 21st.—Two leading firms of Australian Manufacturing Chemists have received a request by a New York German firm for the resumption of relations which were promptly and emphatically refused.

Adriatic Blockade Raised.

LONDON, March 19.

ROME.—The blockade of the Adriatic ceased at midnight last night.

The Allied Blockade.

Effect on Bolshevism.

LONDON, March 27.

STOCKHOLM.—A telegram from Petrograd says at the recent Bolshevik Conference, Lunacharsky, one of the most prominent Bolsheviks, frankly avowed that the Bolshevik Government's situation was absolutely intolerable, and that the faith of the most ardent adherents was shaken, owing to the fact that bread, fuel and raw materials were lacking. This provoked wrath against the Government, which was accused of inefficiency. He confessed that the principal enemy was the Allied blockade, and foreboded the end of the Bolshevik regime if the blockade continued.

Loans to China.

British Financial Groups Conditions Accepted.

LONDON, March 26.

Reuter learns that the Government has agreed conditionally to British Financial group participating in new consortium for financing loans to China which will entail pooling of all financial and commercial concessions in China among the Allied concerned.

Late Sir Mark Sykes.

Requiem Mass at Westminster.

LONDON, March 26.

Requiem Mass for late Sir Mark Sykes was held in the Westminster Cathedral to-day, Bishop Butts being celebrant. There was a large congregation which included representatives of the Foreign Office, the India Office, the King of Hedjaz and the Armenian Association.

German's in China.

To be Repatriated Shortly.

Reuter is informed that only about eight thousand Germans remain in China and they will be repatriated as soon as shipping is available.

Special Imperial Conference.

Mr. Bonar Law's Statement.

LONDON, March 31.

At question time in Commons Mr. Bonar Law stated that the Imperial Government would consult Dominion Prime Ministers before they returned home regarding the most convenient time and method for holding Special Imperial Conference to consider Inter-Imperial Constitutional relationships.

British Subjects Detained by Russian Bolsheviks.

Mr. Harcourt stated that the number of British subjects detained by the Russian Bolshevik Government was not believed to be very large. Replying to Governmental intimation that Bolshevik leaders would be held personally responsible for the maltreatment of British prisoners, Toulcherin denied that prisoners were in any way ill-treated.

Cessation of Railway Strike in Vienna.

LONDON, March 30.

It is stated in Vienna that one reason for Cessation of Railway Strike was the fact that would be made pretext for occupation of German Austria by large bodies of French troops which it is believed will be despatched against Hungary and Russian Bolsheviks.

Southborough Commission.

LONDON, March 21.

The Southborough Commission has arrived. It is expected that its report will be presented to Parliament immediately.

Cotton Ginning in America.

Washington Census.

LONDON, March 20.

Washington census total gives cotton ginnings as 1,18,88,000 running bales or 1,20,23,000 five hundred pounds bales.

Food Shortage in Armenia.

Relief by the Allies.

LONDON, March 26.

At question time in the House of Commons Mr. Harcourt stated that there was undoubtedly serious shortage of food in Armenia largely owing to the inability of the people to sow corn and the Turks want only destroying corps. The whole question of revictualing the country was in the hands of the Supreme Economic Council in Paris. The British Military Authorities were administering widespread relief in parts of Armenia occupied by the British chiefly by the use of surplus Army stock while the American Relief Mission to whom the British Naval Military Authorities were giving every facility was operating elsewhere.

American Shipping Freights.

To Bombay and Madras.

LONDON, March 26.

The Washington Shipping Board has fixed the freight rates to Bombay, Calcutta and Karachi at from sixty to hundred cents and to Madras, Bangalore at from sixty five to hundred twentyfive cents per hundred pounds and to the Red Sea ports at forty dollars per ton.

The Bombay public were given an opportunity to visit the H. M. S. New Zealand and Thomas Cook & Son ran a launch for the purpose. They decided not to take the profits from the undertaking and the ship's company of the New Zealand on being asked what should be done with the money they voted it to the famine relief fund.

The Punjab High Court.

Inaugural Ceremony.

LAHORE, April 1.

The Punjab Chief Court which was opened in 1865 ceased to be a Chief Court and was raised to the status of a High Court of Judicature from this morning. Arrangements had been made on the grounds of the Court for the opening ceremony. A Darter tent had been pitched and there were present the Chief Justice, the Judges of the Court, the Advocates and Vakils, Civil and Military officers and a large number of distinguished and representative Indians and Europeans. His Honour the Lt. Governor who performed the opening ceremony of opening the High Court arrived at the tent at 8.30 A.M. attended by his personal staff. He was met by the Chief Justice, the Judges, the Chief Secretary to the Punjab Government, the Legal Remembrancer, the Commissioner and Deputy Commissioner of Lahore. A Guard of Honour of the 3rd Punjab Rifles, was drawn up in front of the tent and presented arms on His Honour's arrival. The band struck up "Rule Britannia" and a salute of 15 guns were fired. After His Honour had inspected the Guard of Honour, a procession was formed of the Judges and the Lt. Governor and walked from the entrance of the tent to the dais. A flourish of trumpets was sounded as the procession started. After the Lieutenant-Governor took his seat on the dais, Mr. Thompson, Chief Secretary placed in His Honour's hands for presentation to the Chief Justice the Letters Patent of the High Court. His Honour then made a short speech in the course of which he traced the history of the development of judicial administration since the annexation of the Punjab and referred to the movement for a High Court of Judicature at Lahore. It was a great pleasure to him. His Honour said, that the Chief Court was raised to the status of a High Court during his term of office and it was a great privilege that it had fallen to his lot to perform the opening ceremony, on account of the absence of His Excellency the Viceroy Sir Michael O'Dwyer then paid a respectful tribute to the works of the Judges of the past and present, and announced that the High Court would be composed of seven permanent Judges, and Sir Henry Rattigan would be the first Chief Justice. His Honour hoped that the cordial relations which had existed between the Administrative and Judicial branches before would continue to be so in future. In conclusion, His Honour said that as the representative of H. E. the Viceroy he had great pleasure in presenting the copy of the Letters Patent to Sir Henry Rattigan to be kept in his custody, and called upon the Chief Justice to receive the Letters Patent.

After the Chief Justice had taken the Letters Patent from His Honour's hands, he presented the Judges of the High Court to the Lieutenant-Governor.

The Chief Justice then made a short speech in the course of which he expressed his pleasure and gratitude for the elevation of the Chief Court to the status of a High Court, and paid a tribute to the Punjab Bar which he said, was remarkable for its distinguished advocates. Members of the Punjab Bar, he said, could challenge comparison with any other members of the Bar in the country. He hoped that the Bench and the Bar working in co-operation would prove a source of strength to the Judicial Administration in the Province. Sir Henry Rattigan regretted the absence of the Viceroy but was glad that His Honour was performing the ceremony and in conclusion asked the Lieutenant-Governor formally to open the building, which would henceforth be known as the High Court of Judicature.

A procession was then formed of the Judges and the Lieutenant-Governor and proceeded from the dais to the main door of the Court. Another flourish of trumpets was sounded as the procession passed. On arrival at the main door the Registrar presented to His Honour the key of the Court and His Honour opened it. The Chief Justice and Judges then conducted His Honour inside the building. His Honour after inspecting the plans of additions to the building left the Court by the main door accompanied by his personal staff and escorted by the 5th Punjab Light Horse. A salute of 15 guns was fired on His Honour's departure.

THE DELHI FRACAS.

Press Comments.

BOMBAY, April 1.

The "Times of India" commenting on the rioting at Delhi says:—The "Satyagraha" movement when it passes from an individual act of fasting with which none will desire to interfere to an effort to enforce the same act on others by coercion becomes a hideous and oppressive form of tyranny. To attempt to close the sweetest stalls at a great Railway Station is a cruel, hideous, and selfish act against the poor. The sufferers when this coercion fructifies in disorder are not the organisers of "Satyagraha" movement, who are never in front of the crowd.

Quiet Restored.

DELHI, April 2.

Quiet has been completely restored. All shops are open and business is proceeding as usual.

ADMIRAL JELICOE.

Departure for Bombay.

KARACHI, April 2.

Admiral Lord Jellicoe on board the New Zealand left Karachi at 8 last night for Bombay, whence the ship will proceed to Singapore.

Italy and Serbia.

A Minister's Credentials Objected to.

LAHORE, April 1.

LONDON, March 19th.—The Serbian Foreign Minister has taken exception to the credentials of the new Italian Minister because they are addressed to the King of Serbia, not to the King of the Serbs, Croats, and Slovenes. The Minister is returning to Rome. (C. and M. Gazette.)

The mail steamer "Manora" with the outward parcel mails of the 1st ultimo, is expected to arrive in Bombay at 7 a. m. on Sunday next April sixth.

వృత్తాంతములు

ఈ వారపు మొదటి సభలో బర్మా లెఫ్టినెంట్లు గవర్నరుగారును అనుచరులను ఆదివారము సాయంత్రము మొదటే చేరిరి.

సిల్వెట్టు సందేశము.—క్రిందటి ఆదివారము నాటి మధ్యాహ్నము మాల్విజుల నభివేక్షణ అధికారులు, రికార్డులు, జైలుల మండిరములను తగుల బెట్ట బడినవి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున గూర్చి ప్రత్యేక సభ మువారసిన నివేదికను ఇండియా గవర్నరు మొట్ట మొదట చూచుచున్న అంగ్ల సభ్యు లీవారములో ఇంగ్లండున కేగెదరు.

హిందూజాత రక్షణకావనము నకుసరింతి యుపకారముల నిచ్చుటకు గాని ప్రతికూలత వ్రాసుటకు గాని విలక్షణ దని అచ్యుతనాథు డెల్ఫ్రాట్ కమిషనరుగారు చాక్చరు సత్యాచారీ గారికి కక్షవిధించిరి మాకు తెలియుచున్నది.

బర్మను లోకబహిరంగసభను గావించి బియ్యపు వర్తకముపై సభికారమును చెలాయించుటకు తొలగించ కలసినదని యా, ప్రస్తుతము కంగడేశీయునిచే నాక్రమించబడియున్న అడ్మినిస్ట్రేటరు జనరలు, అధీను ఏసీగీ పరలికి బర్మనుని నియోగించ కలయుననియు కోరిరి.

అమెరికా కంపెనీకు బియ్యపుపై దిగుబడి నుంకము తొలగించబడినదియు, కాని ప్రతియేడును ప్రత్యేకపు లె సెన్సును కట్టువలసియుండుననియు రంగునునందలి అమెరికా కాన్సులునకు వాసింగ్టను ప్రేటుడిపాట్లుమొట్టమొదటి వాయు వార్తవచ్చెను.

హెచ్ మోజల్లి వి. సి. ఎస్. గారు క్రిందటి సోమ వారము నాటిరాత్రి మరణించిరి. వీ రొకప్పుడు కోయంబు ప్రాంతజిల్లా జడ్జివనినీ ప్రస్తుతము వెక్మను ఏసీగీనుడు ఉద్యమవందలమున నీవాస మేర్పరచుకొనిరి. సోలైస్ క్లబ్బు సభదే సెలకొల్పెను.

ఇంగ్లండు నుండి కొంతకాలము క్రిందట హిందూయికి వచ్చి అచ్చట కొంతకాలముబట్టి యున్న ఎస్. రామానజమ ఎఫ్. ఆర్. ఎస్. గారు 24 వ తేదీ నాటి రాత్రి మదరాసు నకు బయలుదేరునపుడు హిందూయిగరయందలి దాక్షిణాత్యులకి చాల గౌరవించిరి.

యానద్వారత మహమ్మదీయ సంఘస్థాయి సంఘము వారు క్రిందటి 30 వ తేదీ సుకసభజేసి నాక్రమ ఆస్సారు గారి యుపన్యాసమును గూర్చి కంబాలు గవర్నరు మొట్టమొదట చేసిన యుక్తరవును ఖండించుచు తన యసత్కృతిని తెలిపిరి. దొరతనమునారి తేటలకు తగిన ప్రత్యుక్తరములను వ్రాయుటకు వా రొక సంఘము సెలకొల్పిరి.

పయోనిరు ప్రతీక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: నరే శేషువు మొదలుగారు ఢిల్లీలో సంస్కరణములకు ప్రాచీనాధ్యక్షుని నుండి. ఇండియ గూర్చి ఏప్రిల్ 26 వ తేదీన వారింగ్లండున కేగెదరని తెలియుచున్నది. వారి స్థానమున హెడ్మన్. ఎఫ్. హోవార్డుగారు పనిని చూచెదరు. అయిన యేర్పాటులను ఇప్పటికి నిశ్చయించబడలేదు.

మేసీడిఖాను అను నతడు రంగును పోలీసు కోర్టు నకు తరచుగ బోవుచుండును. ఇద్దరు పిల్లకాయల నిష్కారమునకు బాధించుటకుల వానికి రూ. 1000ల జరిమానా విధించ బడెను. కారా గృహవాస కక్ష విధించుటకు కారణము లేదని, న్యాయాధికారి తెలిపెను. ఒక పోలీసు యువ్యోగిని తనవని బేయ నీయకుండ నాటక పెట్టి దూషించి నందుల కర దొకను విచారించ బడెదనని యున్నాడు.

నరే రసవిహారిహూష, నరే తారకనాథు గారల కల విగ్రహముల అభ్యుదనమును తొలగించ నిమిత్తము కలకత్తా సునేటువా రొక ప్రత్యేకసభను గావించిరి. రిసాల్టేషన్ ప్రభువుగారు వారు విశ్వవిద్యాలయమునకు చాల ఉపకారము చేసినని ప్రకటించుచు అభ్యుదనమును తొలగించిరి. కలకత్తాలో కాశ్మీరు విశ్వ విద్యాలయ కళాశాల సొకదాని సెలకొల్పుటకు వారిరువురును రూ 25 లక్షల

విరాళము సొంతిరి. కంగడేశీయు లీ చుహాకావుల నమక రింతురు నాక యని గవర్నరుగారు హెచ్చరించిరి.

నేమనలు కేవల ఎస్సేసికేవలను (గంగూను) వారు 1917 డిసెంబరులో మాంటేగు రాజప్రతినిధి గారలకును 1918 డిసెంబరు 1919 జనవరి నెలలో లెఫ్టినెంట్లు గవర్నరుగారిని బర్మా సంస్కరణములనుగూర్చి కొన్ని మాచనల నందిరి. అది యిప్పుడు ప్రకటింపబడినది. వారు 10 లక్షలకంటె వెక్కుడుమంది యగుటవలన పర్యేక ప్రాంతినిభ్యమాయకుల సిదనము, ఇకముందెక్కుడు పర్యేకప్రద్యోగముల నీయకుల యుననియు గోరిరి. రాష్ట్రీయ కాపనసభయం దభయపక్షము కి గురు ప్రతినిధులైన తమకుండవలయునని వారు కోరుచు న్నారు.

సంయుక్త రాష్ట్రీయాలందలి మ్యూన్సిపలు బోర్డులు చాల తొందరగనున్నవి. అసభికార అభ్యుత్థుల సెన్సుకొను అధిపుడిలో నున్నది. అలహాబాదు బోర్డువారు లాలా శివ చరణ్ లాల్ గారిని మరల అభ్యుత్థులగ సెన్సుకొనిరి. కెప్టెన్ రంజిత్ సింగు గారందలి నిఖిలసింధు ఓడి పోయిరి. బోర్డులందఱును సి. ఎం. వీరిగారిని సీనియరు కైను చేయిర్చునగ సెన్సుకొనిరి. అబ్దుల్ రహమానుగారు జూనియరు కైను చేయిర్చునగ ఎన్నుకొనబడిరి. క్రొత్తసంఘమున హిందవులు 10 గురు, మహమ్మదీయులు 8 గురు, యూరోపీయులను అంగ్ల ఇండియనులు కలసి 8 గురు.

బందరు హిందూసూక్ష్మ జయంత్యుత్సవము:—బందరు హిందూసూక్ష్మల వ్యూహప్రతిష్ఠాస్థ సంఘపు పాంథపు రిపోర్టరును మార్చి నెల 22-6-1919 తేదీ కవివారమున ముక్కిలియు తానూచుతో జయపడెను. దివాన్ బహద్రుడు యెల్లెపెట్టి కాన కిరామయ్యగారు అగ్రాసభాధికత్యుత్సవ వసించిరి. పిమ్మట సంఘకార్య క్రమమంతయు మార్చి 24-6-1919 నాంధ్రం యునే జయపడుటకు సంఘంబందలి అంగీకరింపబడెను. పాత కాలయందు చదువు లేదనిదాద్యుల సహాయకము యొకవిధిని యేర్పర్చి పూర్వవిద్యార్థులపేర వేదనములనిచ్చుటకు తీర్మానింపబడి 1919 సంవత్సరమున గాను అభ్యుత్థులు రు 25-0-0 లను నేలూరి రా. చంద్ర రావు గారు రు 25-0-0 లను పుష్టిగా రు 5 కృష్ణమూర్తిగారు రు 25-0-0 లను వడ్ల మన్నాతి నరసింహంగారు రు 15-0-0 లను విరాళముల సొంతిరి. ఈ పాతకాల పూర్వ విద్యార్థులను సత్కరింపదని నుండి అంధ్రప్రదేశ్ సెల్లెవలను వ్యాపించియున్నాయి. ఈ నిధికి ప్రాంతినిద్యార్థులు తమకేకొలది దండాల నొసగి ప్రాంతినిద్యార్థులు. సాయంకాలము గం. 5-30 నిలకు సభ ప్రారంభమైంది. మాత్రుర నివాసులును వర్తకులను లక్ష్మీపుత్రులును ధర్మగుణే పేతులనును నంబూరి నుల్పూరావుగారు పాతకాల కళాశాలగ చేయుటకు గాను తాము. రెండువేలరూపాయల విరాళము నిత్తుచు సెలవిచ్చిరి. అని యొకపూర్వవిద్యార్థి మాకు వ్రాయుచున్నాడు.

1918-సంవత్సరము అక్టోబర్ నెలలో కర్నూలు నివాసియగు శ్రీయుత వోమా వెంకటసామిగు ప్ర గారను యిరుది గుండ వైశ్యవలక్కును, అనంతపురమున వాటి కృష్ణమూర్తి పుష్కలయత కార్యదర్శులు కోరగా, నా పుష్కలయత పాత కలలో నొకరకు మ-రా-క్రీ వాటి కవిరావుగారి తోటలో కళాసభాసము జరిపెను. గ్రంథాలయమునకు కళాసభాస గారికి బహు హను ప్రదర్శనమునుగోరి బంగారు పతకమును నుననో కొన్ని దినములలో బంపెదమనిరి. ఒకటిరెండు నెలలు కడచిన యనంతరము గ్రంథాలయకార్యదర్శిగారి పేర కర్నూలు నుండి కళాసభాసగారు తమకు బంపెదమన్న బహుమతి స్వర్ణలోబంతుడను ప్రార్థించి య నేకసారులు వ్రాసిరి. అందులకు వై గ్రంథాలయ మేనేజరు కమిటీ మీటింగు జరుగునపుడు కార్యదర్శిగారు చందాలములమున ప్రదర్శన వనూలు చేయించి కళాసభాసగారికి బహు హను మంపెద మనిరి. కాని రమారమి 5 నెలలు కావచ్చినను ప్రదర్శన, బంగారు పతకమో పంపకుండుట మిగుల చింతాకరము. కాబట్టి ఇంక వై నను కార్యదర్శిగారును మ-రా-క్రీ వాటి కవిరావుగారును శ్రీపుకలయతలో కళాసభాసగారికి బహుమతి యంతులకై తగు నేర్పాటులు గావించునని నమ్ముచున్నాము. గ్రంథాలయమును ఎప్పటికలె నర్వసనోపయోగముగ చేయుచు రని ప్రార్థించుచున్నాను. అని యొకరు వ్రాయుచున్నాడు.

Intercaste Marriages. Bombay Support Mr. Patel's Bill.

BOMBAY, April 2. A public meeting of the Hindu Community of Bombay in support of Mr. Patel's Hindu Marriages Validating Bill was held in the Town Hall this evening under the auspices of the Bombay Presidency Social Reform Association and Aryan Brotherhood. Sir Chimanlal Setalvad presided. The meeting was well attended. Sir Chimanlal said the Bill was necessary to validate the marriages among subcastes which was certainly not contrary to the tenets of Hindu religion. Many cases of hardship have arisen by courts decisions based on custom and usage. It was absolutely necessary to bring the Hindu law into line with the advanced ideas of progressive legislation, which would have naturally taken place under national Government. In his opinion Mr. Basu's Bill would have solved the problem. He favoured the inclusion of the principle of monogamy and marriage among adults in the Bill. Several speakers addressed the meeting and resolutions according support to the principle of the Bill and expressing emphatic opinion that the Bill was in accord with the spirit and tradition of the Hindu religion and condemning the interpretation put upon Hindu law in law courts and emphasizing the need for legislation as essential to moral, social spiritual and political progress of the country were passed.

Heavy Baggage. Steamer Co's Notification to Passengers.

BOMBAY, April 2. Messrs Mackinnon Mackenzie and Company inform us that owing to the very large number of passengers proceeding by the "Orlando" on the 8th April as much heavy baggage as possible should be sent for shipment in advance. Heavy baggage will be received at No. 6 shed, Alexandra Dock, between 10. a. m. and 4 p. m. on Saturday and Sunday the 5th and 6th instant. In this connection the earnest attention of the passengers is drawn to the arrangement whereby heavy baggage may be booked by passenger train in advance and consigned of the station Superintendent, Victoria Terminus of Colaba Station, Bombay, who will arrange for shipment at a charge of four annas per package to be paid at the time of despatch. Full information may be obtained from the station masters at local stations. Eight packages only will be received for shipment on the day of the sailing the 8th April, and these should be sent to the ballard pier between 9 a. m. and noon on that day. Medical inspection of the passengers will take place at 2-30 p. m. on the 8th April at the Ballard pier. Messrs. Mackinnon Mackenzie and Company also notify us that the third class passengers travelling by this steamer will be conveyed upon the same footing as the second class passengers in every way except the regards the accommodation allotted to them. They will be allowed the use of the second saloon docks, etc., and will be classed on the same lines as the second saloon passengers. All third class cabins are fitted with electric fans.

Reception at Government House.

BOMBAY, April 2. H. E. the Governor of Bombay and Lady Lloyd gave their first reception at the Government House, Malabar Hill, last night which was a very successful function. The attendance was extremely large including many ladies. An important event of the evening's function was the handing by His Excellency of a number of honours and decorations to those on whom they were recently bestowed.

Women's Council Meeting.

A general meeting of the Bombay Presidency Council of Women was held on Tuesday evening H. E. Lady Lloyd presiding, Mrs. G. Gray, Hony. Secretary in reading the first quarterly report said they had made a good start. The work already undertaken for famine alone justified an organisation of women of all races for mutual help and service. Eleven existing women's societies in the city had become affiliated to this council with a view to preventing the overlapping and waste of energy. Sixty five more had applied for affiliation. Mrs. Carmichael then delivered an address on sanitation. She urged on the crying need of women's efforts for improving sanitation of their city. She suggested if the women Council would start a publicity campaign they could do more for sanitation than could be accomplished by any other means.

Poona April 2.

About 150 gentlemen met on the 1st April at 8 a. m. in the Bhandarkar Institute to witness the inauguration of the work of preparing a critical edition of the Mahabharata under the patronage of H. E. the Chief of Anand. Among those present were Sir Ramakrishna Bhandarkar, Srimant Balasahab Panta Pratidhi, Raji Sahab Yavaraja of Anand, W. J. Vaidya, Barrister-at-Law, Bombay Dr. Mann, Sardar Muzumdar, Dr. Sukhatankar, Mr. Madhavarao Lele, of Gwalior, Rao Bahadur N. R. Kale, of Satara, Dr. Naik of Bombay, Muniraja Jain Vyayaj, Prof. W. B. Patwardhan, Prof. Divekar and members of the regulating Council of the Institute. The proceedings began with a speech by Prof. Rajawade who gave the history of the Mahabharat project. Sir Ramakrishna then wrote down a verso of Mahabharat and made a short speech in which he pointed out the great importance of the work. Some old manuscripts were then garlanded. At this stage Dr. Bhandarkar announced that the Raja-Sahab had given his 1st instalment of Rs. 2000/- out of the yearly donation of Rs. 6000 promised by him for this purpose. Two other donations of Rs. 1000 and 600 from Mr. Madhava Rao Lele and Barriater Vaidya were also announced. Dr. Sukhatankar then gave a summary of the prospectus issued in connection with the Mahabharata publication work and read out the names of scholars who had agreed to put their signatures to the prospectus. Sir Ramakrishna Bhandarkar, Sir Rabiindranath Tagore, Sir Ashutosh Makerjee, Mrs. Bewant, the Chief of Inchaikaranga are among the signatories. Dr. Belwalkar thanked the guests and the distribution of "Panupari" and flowers brought the proceedings to a close. The following are members of the Mahabharat editorial committee as at present constituted: - Shrimanta Balasahab, Chief of Anand, Chairman Prof. Rajawade, Vice Chairman. Dr. Belwalkar and V. P. Vaidya, Barrister-at-Law, Sukhatankar, Prof. Karmakar, Prof. Divekar, Prof. M. G. Paranjpye, Mr. Utigikar, (Editors and Secretaries.)

సత్యాగ్రహ వ్రతము.

గాంధీ మహాశయుడు దక్షిణాఫ్రికానుండి మన జాతిని సోదరులకు సంధించిన కష్టపరంపరలను నివారింపటకు సలిపిన ఉద్యమమునందు సభా తీర్మానములు ప్రతిఫలమును వ్యాభ్యాసములు, తదితర సకల ప్రయత్నములు గావించి జయ మొందవలయునని భరించిన కష్ట కనదము సత్యాగ్రహ వ్రతము. భారతవర్షమున గూడ ఆయా ప్రాంతములందును కృషిగల వారు, పారిశ్రామికములకు సంధించిన యిక్కట్లను నివారింపటకు వేసిన ప్రయత్నము. ఇది భారతీయులకు మారితము కాదు. ప్రాచీనాధ్యతే పరిరాజ్యములందు అధ్యక్షులు ప్రతి సత్యము నభిప్రాయించి నభ్యుదయ, మానవ స్వాంత్యమునకు భంగము కలిగి నప్పుడు ఈ పరిరాజ్యపదిన శ్రీరామచంద్రుడు, హరిశ్చంద్రుడు మున్నగు పురుష రత్నముల చేతను, మహా పతిశ్రుతలగు నీత సావిత్రి, మీరాబాయి మొదలగు నారీభావములచేతను, ప్రహ్లాదుడు, ధృతము అనిగాల యీ కరాజపుత్రులచేతను ఇది విజయవంతముగ అవలంబింపబడినది. దీని ప్రయోగమున మన శత్రుడైన నిలయ సోదరుని కారీరప్రాణ భన సంపత్తులకు ఎట్టి హానియు గల్గినంత శత్రు ప్రయోగని దేవా ప్రాణ, భనసంపత్తులకు యిక్కట్లులు చేసారినకు ఆత్మ వివాక మానవభంగముగ నుండక అద్వైత ఉపలబ్ధికి సమాకర్షింపబడును. ప్రపంచమున మానవునియొక్క కర్మకలాప మంతయు ఆత్మానందమునకును, ఆత్మోపలబ్ధికి గాన! ఈ రెంటికిని భనము, ఇంద్రియ భోగములు సమాకారము గావు.

గాంధీ మహాశయుడు

ఈ మహాపురుషుడు శ్రీ కృష్ణభగవానునిచే నీతయందు వికసించుచున్న స్థితిప్రజ్ఞాత్మమును పొందిన కర్మయోగి; సత్యాగ్రహ వ్రతోద్యమ నాడుతుడు; విశ్వప్రాప్త్యమును, శ్రీ స్వాంత్యమును, అఖిలభూత సమత్వము, స్వరాజ్య ప్రజాతికను, పూర్తిగ గ్రహించి తన మృత్యుమునునందును, తన గృహమైన ఆశ్రమమునందును నెలకొల్పిన భారత సాయక భిక్షానుజీ. పాశ్చాత్యులందరిచే నాగ్రహణమున గొలువబడుచున్న క్రీస్తు మహాశయుని తన మానసికారాధన నుండుచు, ఆపుణ్యముని యొక్క హితబోధలనుండును ప్రతిపదమును ఆచరణలో పెట్టుచున్న ప్రథమభిష్యుడు. భారతజాతీయాదర్శమైన ఆత్మ సాక్షాత్కారమునకు నిశ్చలమైన తపస్సు ధాధిపాత్యమును ఆత్మాభిలాషి. ఆత్మాభిలాషి యనిన స్వరాజ్యవాంఛయే. ఆత్మరాజ్యమే స్వరాజ్యము.

ఎవ్వడు పాలకులు, పౌర సేవకులు ఆత్మసాక్షాత్కారమునకై వ్యవసాయము చేయు కృషిగల యుండెదరో అప్పుడే నిరంకుశాధికారము తొలగి ఆత్మరాజ్యముయొక్క నుపారథకు నలవిట్లుగ వ్యాపించును. ఈసత్యమునే గాంధీ మహాశయుడు వై సామియి గారిచే నీన సుభాషణాసారము. కాని పాశ్చాత్యులకు మ్రొందన తత్వసిద్ధాంతము ఒకటి రెండు గంటలకాలమునందు చేసెను కర్మకూసమైన వాదోపవాదమునందు గానివాడుకాదు.

ఆశ్రమమున ఆత్మరాజ్యము స్వరాజ్యము ప్రబలుచున్నది. ప్రేమరాజ్యవాదులకు భయములేదు కదా! కాన వారికి కేతుభయము లేకపోవుటచే బాహ్యభయచయనందు వలె వ్యక్తిస్వాంత్యమునకు భంగకరములగు "లోనికి రా కూడదు" మొదలగు సామాన్య కాసనములను సహితము అమలులో పెట్టక, తప కృషికి సమాకర్షములగు, సత్యము, బ్రహ్మచర్యము, జల హేంద్రియగ్రహణ మొదలగాగల ఆహారం, అపరిగ్రహము, కాసనములకు బద్ధులై వర్తించుచున్నాడు.

ఇట్టి మహాత్ములకు రాలకు చట్టములు అనవసరములు; కర్మములు, నిరుపయోగములు, ఆత్మజ్ఞానధర్మములకు భంగకరములు. సన్యాసి భార్యావిడ్డలు తనకు అనవసరములగును, మరి తన ఆత్మజ్ఞానార్థమునకు భంగకరములగును నమ్మి వారిని త్యజించునట్లు మహాత్ములు ఈచట్టముల నెట్లంపించుటకు ప్రతిధారణ చేసిరి. తనవస్త్రము తానేనుకొని, తనభక్తి తనమానసిక వికాసముచేతను, జ్ఞానవికాసముచే నాస్థించక, కేవలము కారీరక పరిశ్రమచే సాత్వికాహరము భుజించు స్వక్తి సాధారణములకు రాలకు కనిపినారితే, తనలోపముల దిద్దుటకు ఆనకాశేమల యిర్వగలకు! తనలోపముల తా దిద్దుకొనుటకు ప్రతిక్షణము తనక్తిధారపాత్యు ధీరభిక్షానుజీయొక్క అంతరాత్మ ఎట్టి కాసనములకు బద్ధుడును.

మానవుడు తానత్యధుని అనుభవము వల్ల గ్రహించిన మానవ ప్రకృతి రహస్యముల, ప్రపంచమున నుండు తదితరసోదరులకు చాటుటకు స్వాంత్యము ఈశ్వరునిచే పునాదించిన నపుడు, భారతీయుల అట్టి జన్మమాత్మక హరింప సమకట్టిన రాలకుచట్టములకు మహాత్ముడెట్లు కల యొగ్గలకు? ఒక నేర నిరంకుశాధికారమునకు భయముచే లొంగి, భారతీయులు, మానవత్వమును కోల్పోయి, అత్యజ్ఞాన కూత్యులగుచుండుట మాది ఆ దివ్య తేజోమయముని ఎట్లు సహించగలకు? ఈ కారణములచేతనే మహాత్మ రాలకుచట్టముల అమలులో నుంచవలయుటకు సత్యాగ్రహవ్రతమును పూనుట అనవసరమయ్యెను.

కాన సోదరులారా! మనయందరము నిజమైన స్వాంత్య ప్రాప్తిలకు గావలయునన్న సత్యాగ్రహమును కావలయును.

సత్యాగ్రహము.

జాతీయవిద్యావాసరము.

జాతీయ విద్యాలయముయొక్క ఉపాధ్యాయ శిక్షణాలయమునకు మార్చి 30-వ తేదీ వరకు ఈ క్రింది చందాలు మాకు అందినవి అని విద్యావాసరసంఘమువారు మాకు (నాయకుల) నామ:—

డాక్టర్ (నర్) నుబ్రహ్మణ్యఅయ్యర్, ఎల్. ఎల్. డి. రూ. 100, పి. ఎస్. గురుస్వామిగ్రామణి. రూ. 100, ఒక స్నేహితుడు రూ. 100, హైకోర్టులోని ఒక కార్యదర్శి రూ. 1000, ఒక అంగ్లేయ స్నేహితుడు రూ. 15, ఒక డేమాభిలాషి రూ. 10, ఒక్కడ రూ. 5, చెట్టి రూ. 50, అబ్దుల్ కరీం సా హెబ్ రూ. 50, ఖుద్దార్ రూ. 150, మా|| రా|| బి|| టి. రంగారావు రూ. 100, జమల్ మొయిద్దీన్ సాహేబు కంపెనీ రూ. 1000, నా భయని నెట్టి రూ. 200 ఒక జాతీయ విద్యాభిలాషి మొదటి వాయిదా రూ. 500, ఒక జాతీయ విద్యాభిలాషి (ఒక జమీందారుడు) రూ. 500, నరహరిలాల్, బి. శేఖాయి రూ. 101, రాంజీ కల్యాణ్ శి రూ. 201, మంగూమార్ శెస్సినీగ్ నెయిట్ రూ. 101, కిసరీ వాలాబదర్స్ అండ్ కంపెనీ రూ. 25, గోవింద్ నెస్సి రూ. 101, "ఎక్స్" రూ. 101, డీకరాజ్ బోషా రూ. 51, అభిమాని రూ. 101, కె. నుబ్బరామఅయ్యర్ రూ. 100, పేటెల్ అండ్ కో. రూ. 450, గజేష్ కంపెనీ రూ. 100, రా|| సా|| డాక్టర్ యు. రామారావు రూ. 100, ఎస్. పార్థసారథి నెట్టి రూ. 5, వి. వేంకటేశ్వర్లు రూ. 80, సి. జయరామ్ రూ. 50, ఎస్. రంగయ్య నెట్టి అండ్ నన్న అండ్ ఎం. వి. కన్నయ్య నెట్టి అండ్ కో. రూ. 100, వి. ఎల్. నరసింహము రూ. 100, పి. మొదలియూడాక్ నెట్టి రూ. 50, సి. అబ్దుల్ హక్ సాహేబు రూ. 250, సి. గోపాలమినన్ రూ. 50, పి. ఎస్. గురుస్వామిగ్రామణి రూ. 10, కె. రామసుబ్బయ్య రూ. 200, సి. కృష్ణారెడ్డి ఎం. బి. రూ. 10, మునుస్వామి నెట్టి రూ. 200, ఎ. తిలనాథకరము మొదలియార్. రూ. 50, ఒక స్నేహితుడు రూ. 50, టి. నంబెనూర్ నెట్టి రూ. 100, కె. వి. లక్ష్మణరావు రూ. 20, ఎస్. పార్థసారథి అయ్యంగారు రూ. 50, ఎస్. వి. పీ ర రా ఘ వా చారి రూ. 50, టి. రాజగోపాలాచారి రూ. 100, కె. ఎల్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రూ. 100, సి. వేంకటరంగం నాయుడు రూ. 100, కె. బాలకుందరం నాయుడు రూ. 100, ఎస్. భావ్యకారులు నాయుడు రూ. 25, ఎమ్. ఆర్. ఎమ్. రామస్వామి నెట్టియు స్నేహితులు రూ. 500, సి. వేంకటాచలము నెట్టి రూ. 101, పి. వి. రామానుజం నెట్టి రూ. 101, ఎస్. ఎమ్. ఎస్. కృష్ణయ్య రూ. 500, మొత్తము రూ. 8414.

II

జాతీయ విద్యాలయముయొక్క మైలాపూరులోని బాలికా పాఠశాల పక్షమున యీ క్రిందిచందాలునుకొనబడినవి:—

కె. బాలసుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ రూ. 100, పి. శేషాచార్యుల రూ. 100, టి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యర్ (రంగ నాథవిలాస్) రూ. 50, కె. భావ్యమయ్యంగారు రూ. 25, ఎ. దొరస్వామి అయ్యర్ రూ. 200, సోమసుందరముగారు రూ. 5, అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్య రూ. 250, ఎమ్. నుబ్బరాయ అయ్యర్ (మొదటిసారి) రూ. 5, వాసుదేవరావు రూ. 25, ఓ. ఎ. ఓ. కె. లక్ష్మణన్ నెట్టియారు రూ. 150, ఆర్. కృష్ణరావు రూ. 25, రావు బహదూర్ సి. కణ్ణు శ్రీకృష్ణగారు

రూ. 200, రామచంద్రస్వామి రూ. 10, రంగ నాథరావు సాహేబు రూ. 5, ఇ. శ్రీనివాసాచారి రూ. 10, డాక్టర్ త్రిమూర్తి రూ. 10, సి. వాగరాజరావు సాహేబు రూ. 100, ఎస్. ఎమ్. ఎస్. కృష్ణఅయ్యర్ రూ. 100, సి. పీర రాఘవఅయ్యర్ రూ. 20, శేవకోట జమీందారు రూ. 100, వి. చంద్రశేఖర అయ్యర్ (నెల నెలకు) రూ. 5, జి. శారాయణస్వామి నెట్టి రూ. 25, వి. సి. వి. అనంతకృష్ణ అయ్యర్ (మొదటిసారి) రూ. 10, ఒక స్నేహితుని మూలముగా రూ. 50, కె. వై. ఆడిగర్ కరండికర్ రూ. 100, కరండికరములకముగా 100, మిసెస్ వి. రూ. 1000, గౌరవనీయులగు సి. పి. రామస్వామయ్య రూ. 250 మొత్తము రూ. 8080.

హంగరీ-జర్మనాస్త్రియా.

కో వెన సేగను, మార్చి 28:—హంగరీ సోవియటు దొరతనమువారి పులిసిధులు బోలరు, వెనియోగార్డు తమ వపులములను జర్మను ఆస్త్రియా జాతీయ సంఘాధ్యక్షులకు సమర్పించిరి. పరస్పర మైత్రివిశ్వాససూచకము లగు పృథగములు జరిగినవని విశ్వన్నానుండి వార్తవచ్చినది.

జర్మనుల వ్యాపారనిరోధములు.

పారిసు, మార్చి 28:—యూధసామగ్రిల నన్నిటిని, యుద్ధనాకలను, నెండి బంగారు లోహములను, నెహ్యూరీటీలను జర్మనులు ఎగుమతి చేయుకూడదు. బొగ్గు రంగుదినములు ఇనుము, ఉత్కృష్ట సంబంధములు, పంచదార, కిటికీల అద్దములు, విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రములు, ఇతర సామగ్రిలు, యంత్రోత్పరణములు మున్నగు వానిని కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి జర్మనులు ఎగుమతి చేయవచ్చును. మిత్రమండలివారు వానిని కొనుటకు హక్కును కలిగియున్నారు. అందులకు ధరలను వరకులను నిర్ణయించుకొనుటకు మిత్రమండలి ప్రతినిధులు కొలొనుమున్నగు పట్టణములకు వెంటనే వెళ్లెదరు. జర్మనులు విక్రయించు నిట్టి సామగ్రిల మొత్తము 218 వంతునకు మించి మిత్రమండలివారు కొనుకూడదు. తక్కిన 1 వంతును జర్మను లెక్కడికైనను పంపవచ్చునుగాని ఆ మొత్తము వారికి పంపబడిన ఆహారముల ధరల తీర్మానముక్రింద వినియోగ పడవలెను.

విశాఖపట్నం టెం|| నటు కోర్టులో.

ఒ. ఎస్. నెంబు 22/18 ఇ. పి. 58/18.

వాది, దీక్షిదారు:— శ్రీ శ్రీ విక్రమశేఖర మహారాజులు గారు, శై పూరు మహారాజు, కె. సి. వి. ఇ.

ప్రతివాదులు, ఋణదారులు:— శ్రీ రాజా కాకుచర్ల రామభద్రరాజు బహదరు గారు, ఇతరులు. (1550)

నోటీసు.

ప్రతివాదులకు చెందిన, లక్ష్మీపురం, నెడబుడ్డి, జమీందారీలలో సాధారణ భాగములందు హుందా, ఇశాను లతో సహా ఇవ్వకు హైకోర్టువారిచే నియమింపబడిన రీసీయచే పాలింపబడుచు పార్వతీపురము, పాలగొండ, బొబ్బిలి తాలూకాలలో నున్న భాగములు ఏప్రిల్ 25 వ తేదీన మధ్యాహ్నము కోర్టువారి ఉత్తరువుప్రకారము అయ్యకముతేయ బడును. కొనువారి ఉపయోగమునకు గాను ఈ క్రిందివివరములు ప్రకటింపబడినవి.

- (1) అయ్యకము మొత్తము ర. 982188-4-11
- (2) ప్రతివాదులు గాని వారిపూర్వులు గాని కొనుకొన్న ఎస్టేట్లో వచ్చు ఆదాయము (అదవి కాక) 88004-0-0
- (3) చెల్లింపవలసిన పేక్కులు 8684-10-9
- (4) ల్యాండు నెక్సు 2676-4-10
- (5) రైలువే నెక్సు 669-1-8
- (6) జోడి క్విట్రెంటు ల్యాండు నెక్సు మున్నగునవి (2 వ పార్సా) జోడి 281-8-0 క్విట్రెంటు 774-12-9 1290-4-7 ల్యాండు నెక్సు 209-0-8 రైల్వే నెక్సు 74-15-7

T. A. NARASIMHA CHARIAR, Subordinate Judge, TEMPORARY SUB-COURT, VIZAGAPATAM, 29-3-19.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

అక్షవాని వార్తలు; గన్నవరం కలుపుకొట్టియు:—
ప్రకటింపఁజేయుటకు చింతింపఁబడును—సంపాదకుడు.

ప్రజాభిప్రాయములు

అంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు:

అయ్యో, నెల్లూరుజిల్లా కోల్లూరుతాలూకా జొన్నవాడ గ్రామములో శ్రీకామాక్షమ్మ అమ్మవార్ల జేవలయగర్భవత్తులు సభ (పెన్సియన్) పితామహులగు (బ్రహ్మశ్రీ) వేదమూర్తులు దాక్షర కుబ్జిక్కయ్య అయ్యగారి స్నేహితులగు నెల్లూరు కాపురము వేదమూర్తులయిన గర్భవత్తు వామనరావుగారి గారు వైకాబరచిన సభకు ఏదెట్లుగా నుమాను 7 సంవత్సరములగాయకు జొన్నవాడగ్రామములో నెలకొన్న శ్రీ కామాక్షమ్మ అమ్మవార్ల స్మృతిలో ఆమ్మ వానము జరుపుచున్నాడు. కాన హిందూసాంఘిక శాసనానికి తోచినవి గా రము సదకు ఏదెట్లుగా వారివాని గ్రామమునకు వచ్చినప్పుడు ధనశక్తియును చేసి ఆమ్మ వాన మహాత్మ్యముసాంతముగా నెరవేర్చున ప్రార్థన. శ్రీ అమ్మవారి ప్రజాభిప్రాయము 1919 నవంబరు 20 తేదీ మొదలు 31 తేదీవరకు జరుపబడును.

యస్. చెంచల్ రావు

పాడేన్గిలకు సాంఘికశ్రీ, కర్నూలు.

II

అంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు కొక విజ్ఞప్తి

అంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు:

అయ్యో, యిప్పుడు జేకే నులయొక్క దృష్టిని నాకర్పించు విషయము సర్వోగ్రహత్రయము. అంధ్రప్రదేశ్ ముందు, మదరాసు, తెలంగాణ ప్రాంతాలకు తక్కువ తరహా లీ సుదృఢమును నెడ సుత్సాహమును కలబరిపడకుండు మొదయు శోచనీయము.

1907 వ సం. లో మార్క్సేనా ధురంధరుడగు వివేక చంద్ర పాలుగారు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కలెంబి విజేతనము బహిష్కారము, జాతీయవిద్య, స్వరాజ్ మొదలగు భావా ప్రకటనలకు లగు నుపన్యాసము లొసగింపబడుట, విజేతన దుస్తులనుదాయమును వద్రాసులో అమ్మి పాల్పెసిన మీదే కాభిమానమును, బుడగలంతు జాతీయవిద్య నెసగు ఆంధ్ర జాతీయ కళాకాలను స్థాపించినపుడు మీ మండీర జేతనకర్తా నురాగము లిపు డేమయ్యెను? మహాత్మా గాంధీగారు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో పాల్పెసినకోదమును కపించినప్పుడు ఆంధ్రులు త్యాగముగా ముందంజ వేకతదని వినుటకు సిగ్గుచున్నది. ప్రస్తుత మాంధ్రప్రదేశ్ మన వివేక చంద్రపాలుగారు గాంధీ మహాత్ముడు ఏ పితామహుడు ఈ మంచి తరహాను ఆంధ్రులందరు ఉత్సాహమును, పట్టుదలయు, భక్తిశ్రద్ధలను గల వారలై తమ విద్యుత్ కర్మము నెరవేర్చుకొనటకు సర్వోగ్రహత్రయమును బూనెదరిన సమయమున్నాడు.

బందరు ఎమ్. వి. సుబ్బారావు.

శ్రీనివాస పుస్తక భాండాగారము పోలవరం— మా గ్రామ "బాలబాలికావిద్యా సంఘము" వారు తే. 22-3-19 నీవర్యురే నే నాగభూషణంగారి మూఢభక్త్యులకొరకు ఒక సభ జరిపిరి. వైచేయ ఒక పుస్తక భాండాగారమును కొర్రేటి సమీపమునకు ఈ గ్రామములో నెలకొల్పటకు గాను నూతనాభి కాపాతల భిక్షానోపాధ్యాయులు సుబ్బారావుగారు గారు చేసిన భోధకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. వారిభోధ నకు మనసుకరగి తర్యురే నే గంగయ్యగారు ఒక సోనోగి యం, పుస్తక భాండాగారమునకు త్యురే నే నాగభూషణంగారి గ్రామము 20లు, అమ్మపెల్లి బాలయ్యగారు 50లు, బాలర పాతల భిక్షానోపాధ్యాయులగు వేంకటాచలపతిగారు 50లు, తర్వయ్యగారు 50. ముగిసినదంతయును ముగిసిన పుస్తకములును దయచేయించింపటకు గాను మందసీయులు. తక్కిన మాగ్రామమున్ను, ఆంధ్రభాషాభిమానులన్ను, మొక దశకుండు పడియున్న యిట్టి గ్రామపుస్తక భాండా గారము అభివృద్ధికి తెచ్చుటకుగాను చుంబియిది కలుగునట్లు శ్రీ దయామయడగు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను అని కాద్యర్థి మాకు వాగ్దానమున్నాడు.

1919 సంవత్సరపు 1 వ విజ్ఞప్తి.

[ప్రత్యేక సంఘమువారిచే సవరింపబడినది.]

1898 సంవత్సరపు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టుకు, ఇండి యన్ పీకలు కోర్టుకు సవరింపట కేర్పరచబడిన విజ్ఞప్తి.

1. ఈకాసనము 191—సంవత్సరపు ఇండియన్ క్రిమినలు లా(సవరణ) కాసన మని పిలువబడును.

2. 1898 సంవత్సరపు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టులో నున్న 196-వ నెక్కుకు తరవాత, ఈ క్రింది నెక్కుకు కేసులు యును:—

"196 - వి. 196 నెక్కుకు ప్రకారముగాని, తే. 196-వ నెక్కుకు ప్రకారముగాని నేరము జరిగినయెడల, చిత్తు (పెన్సి డెన్స్) మేజిస్ట్రేటు ఈ నెక్కుకులలోగాని, యాకోర్టులో నిరర్థకములలో గాని యేవిధముగ తెలుపబడియున్నచు, ఈవిషయము గూర్చి ఇవ్వబడిన తదుపరి ఉద్దేశిగాని పోలీసు ఉద్దేశిగానే ముందుగ పరిశీలించవచ్చును. అట్టి సమయమున ఆపోలీసు ఉద్దేశిగా 755 (3) నెక్కుకులో తెలుపబడిన అధికార మొసంగబడును."

3. ఈకోర్టులో 848 నెక్కుకుకు యాక్రింది "వివరము" కు కేర్పరచబడును:— "వివరము—రివిజురీవై ఆన్వాయమునకు పనులము ప్రయోగించబడదని గాని, ఆవిధముగ రక్షణము గావించబడుననది వాదనముగాని యీ నెక్కుకులో తెలుపబడిన ప్రకారము పోలీసు మొసంగుట అని అర్థముకానేరదు. కాని, నిందితుడు సాక్షిగ, పరిశీలించబడుటకు పూర్వము అట్టి వాదనమును గూర్చి జడ్జికిగాని, మేజిస్ట్రేటుకుగాని తెలియబరచవలయును.

ఈ విషయము మేజిస్ట్రేటునకు గాని, జడ్జికిగాని తెలియజేయబడిన యెడల, ఈరెండు న్యాయము లభింపట కవరర ప్రాసీజరు, దీనిని ప్రతివాదుల వక్షమునకు తెలియజేయరాదు.

4. ఈ కోర్టులోని 570 నెక్కుకు తరవాత ఈ క్రింది నెక్కుకుకు కేర్పరచబడును:— "510-వ. ఇండియన్ పీకలు కోర్టులోని 6-వ ప్రకరణము గావించబడిన నేరపు విచారణ జరుగునపుడు, నేరమునైన తెలిసికొనట కీక్రిందవిషయములకు తీలకొనవలెను.

(1) ఆ ప్రకరణములో తెలుపబడిన నేరమునుబట్టి నిందితు డివిడకు శిక్షితుడు కావలెను.

(2) ఈ ప్రకరణములో తెలుపబడిన నేరములకు శిక్షితుడైన యీతనితో ఈవిధముకు ఈ విషయము నేరమును గావించు నుడేకముతో స్నేహముజేయుచుండె ననుటకు తగిన సందర్భము లుండవలయును.

5. ఈకోర్టులోని 585 నెక్కుకు తరవాత ఈ క్రింది నెక్కుకుకు కేర్పరచబడును:— "585-వ (1) ఇండియన్ పీకలు కోర్టులోని 6-వ ప్రకరణము ప్రకారము శిక్షితుడు నేరము గావించబడినయెడల అట్టి మనుష్యునివై శిక్షవిధించుటకు బూర్గుము, అతడు నిర్బంధము వృద్ధిపెట్టుట తానీ ప్రకరణములో తెలుపబడిన యెట్టి నేరమును చేయనియు, చేయుటకు ప్రయత్నింప ననియు చెందు సంవత్సరములకు మించని కాలమువరకు జైలుకు ఇయ్యవలెననియు కోర్టుకు గుత్తరు వొసంగవచ్చును.

(2) అప్పీలు కోర్టుగాని, హైకోర్టుగాని వివిధ అధికారములను చెల్లించునపుడు (1) నును నెక్కుకు ప్రకారము వారతరువును కూడ వొసంగవచ్చును.

(3) (1)—వ. నును నెక్కుకు ప్రకారము కోర్టువారు యుత్తరవును చేయునెడల, అట్టికావించు లభించునపుడు నిందితుడు తన మునిగి, నివాసమును మారుటకు నెక్కుకు కచ్చుకు స్థానిక ప్రభుత్వమునకుగాని, వారిచే నియంపించబడినవారికిగాని తెలియజేయుచుండవలెనని ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు.

(4) కలు నెక్కుకు (3) ప్రకారమును వాచియును తన యొనికి తెలియజేయవలెనని నేరమును సవరింప స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తాముచేసిన అజ్ఞాన దోషమునకు ప్రకటనలో నిరసింపవలెననిగాని, అందు తెలుపబడిన ప్రకటనలలో మాత్రమే నిరసింపవలెననిగాని, తే. 755 (3) ప్రకారము కలెక్షన్ యొవిషయమున దర్పించు సభలలో నుపన్యసింపవలెనని ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు.

(5) నును నెక్కుకు (2) వలనగాని, నును నెక్కుకు (4) వలనగాని చేయబడిన యుత్తరవును ఉల్లంఘించిన యాకం ఇండి యన్ పీకలు కోర్టు 176 నెక్కుకు ప్రకారము నేరము గావించిన నును పరిగణించబడి శిక్షించబడును.

(6) ఈశిక్ష అప్పీలులోగాని, ఇతరవిధమునగాని తొలగింపబడినయెడల, ఈ నెక్కుకులోని నియమముల కనుగుణముగ చేయబడిన యుత్తరవును రద్దుకావలెను.

వివరము:—ఈ నెక్కుకులో తెలుపబడిన "సభలు" అను మాటకు 1911 సంవత్సరపు రాజక్రోమా సమాజిక నివాస కాసనములోని 8-వ నెక్కుకులోని అర్థము అన్వయించును.

కోర్టు సెంటుజార్జిగ జేటు

ఇదివరకు మొదటిసారి జిల్లా మున్సిఫరు నున్న న్యాయ పతి బలరామదాసు పంతులు గారు కాకినాడను జిల్లాలో మూడవ తరగతి ను జడ్జిగ నియమితులైరి

విజయలక్ష్మి నున్న పెంపొరే సభాస్థానము కోర్టు ఏమిలు 9 తేదీ నుండి ఒక తత్సరమువరకును పని చేయవచ్చునని గవర్నరుగారు ఉత్తరు వొసంగిరి.

ఇదివరకు నెల్లూరులో డిస్ట్రిక్టు ఫార్మల్ అఫీసరుగనున్న డి. ఎల్. సతేగాధ గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు ఫార్మల్ అఫీసరుగ నియమితులైరి.

తత్సర కర్నూలులో డిస్ట్రిక్టు ఫార్మల్ అఫీసరుగనున్న అర్. ఎఫ్. మాడెనుగారు నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు ఫార్మల్ అఫీసరుగ నియమితులైరి.

మిలె: రి. దుయ్యటిమండలపు విమృశి టి. ఎ. లైలు పెద్దగు గారు తత్సర కర్నూలు డిస్ట్రిక్టు ఫార్మల్ అఫీసరుగ నియమితులైరి తెలుపబడినది.

నాల్గవ సర్కిలులో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారుగనున్న పాలవంజేరి పుష్పస్వామి అయ్యగారు మొదటి సర్కిలులోని గోవావర కాన్స్టేబుల్ కివిజనము మార్చబడిరి.

కర్నూలులో వాకప్పుగాని అనంతపురము తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి

బచ్చి నరసింహుడు కంతులుగారు గుంటూరు మండలములోని గుంటూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

క్రికెట్ అట్లీ గారాయనరావు, వాసిరెడ్డి వేంకటప్ప గారొద్దగు గుంటూరు మండలములోని తెనాలి తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

తోలేటి అప్పారావుగారు, కుంటూరు ముద్రవాక్య ఇంజనీరుగారు కుంటూరు మున్సిఫరు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కుందిలేటి రామయ్యగారు కర్నూలు మండలములోని మార్కపురము తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఈరానీ బిబులరెడ్డిగారు కర్నూలు మండలములోని కోయిలకుంట్ల తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సి. లింగమరెడ్డిగారు కర్నూలు మండలములోని నంద్యాల తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొన్నవడిరి.

కె. చిన్నారెడ్డిగారు గూటితాలూకా బోర్డులన అనంతపురము జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కాసుము కృష్ణారెడ్డి, ఎల్. చినలక్ష్మయ్య గారు గుర్తు చంద్రగిరి తాలూకా బోర్డులన విజయలక్ష్మి బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బల్లి వారాయణస్వామిరెడ్డిగారు చిత్తూరు మండలములోని చంద్రగిరి తాలూకా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

గూర్జరీ ను జిల్లాలోని ఇవ్వనెక్కరకు కె. త్రివిక్రమ శాస్త్రి గారు కర్నూలు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులచే మార్కపురము తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమితులైరి.

8 మైలు ను జేవారగు వెంమాళ్ల ఆదినారాయణ గారిని వికాఖట్టణము జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు నర్సాపురము తాలూకా సభ్యులుగ నియమించెను.

JUDGE BY RESULTS.

Read the remarkable testimonials from both medical men and the general public and see what Erectruss has done for those suffering from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency even after other remedies had failed. Erectruss is the outcome of years of study and research and Dr. Dier's Principle of "Obstructive Hyperaemia," on which it is based, is one of the wonders of medical science.

The Erectruss is a "specialist" itself in all but cost: always handy, sure and natural cure for these diseases; yet the total cost of an Erectruss is only Rs. 15, (plus postage, etc.), a low price indeed for such a miracle-worker. Before you forget, just sit down and write for the Free Descriptive Booklet—it may mean New Life to you. Address to ERECTRUS (A.P.) Sole Agency BATA LA (India.)

DR. BLER'S ERECTRUS.

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Dier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural"—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by (next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Bata la India.)

విద్యాభివృద్ధి మాసపత్రిక

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికవేత్తలు:

అయ్యో, "విద్యాభివృద్ధి" అనువాదముతో మనస్ పట్టెను, మాసపత్రికను ప్రచురింపబడుచున్నది నిశ్చయమవుచు గలిగియున్నాము. ఈ మాసపత్రికను ప్రచురించుటకు గాను హిందూజాతీయములగు చిత్రానుజ్ఞా కలెక్టరుగా రగు ఏ. గ. లెట్టి దొరగారు అనుజ్ఞా సమర్థియున్నారు. ఈ పత్రిక యందు, హిందూనీతి చరిత్రవిద్యా విషయములును, వ్యవసాయము, వాణిజ్యము, శాస్త్రోగ్యము, కమలసంరక్షణ, వానాశ్రమముల విషయములును, శాస్త్ర చరిత్రయులును, మనానీయుల జీవిత చారిత్రియులును, బ్రచురింప నుద్దేశించి యున్నాము.

ఎన్. బి:— ఇందు, రాజకీయ చట్టములకు విరుద్ధములుగు నుండునట్టియు, అన్యమతదూషణములుగు నుండునట్టియు, విషయములు బ్రచురింపబడవు.

ఈ మాసపత్రిక ముఖ్యముగ, మూడవ భాగమువరకు భారతాలయమున జరిగిన సామాన్యజ్ఞానము గల వారికి జ్ఞానాభివృద్ధికొరకు ప్రచురింపబడుటచేత ఈ పత్రికను నులభింపఁజేయుచు బ్రచురింప నిశ్చయించియున్నాము. సామాన్యమైన జరుమానముల వారికి సయితము సాధ్యముగ నుండునట్లు ఈ పత్రికకు సంవత్సర చందా పోస్టేజీ చార్జీతో రు. 0-0-0 య గా నిర్ణయించియున్నాము. స్త్రీలకు మాత్రము రు. 2-8-0.

ఈ కాలమున సామాజికముల వారు స్వశాఖాభివృద్ధికి బోటుపడుచున్నారు. స్వశాఖాభివృద్ధికి ముఖ్యముగ జాతీయ అంశమును కొంతకంత విద్య నభ్యసించి యుండవలెను.

మన ఆంధ్రదేశములలో గలవాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లాలవారు గడచిన పది సంవత్సరములకు స్వశాఖాభివృద్ధికి మిక్కిలి పాటుపడుచున్నారు. సామాన్యజ్ఞుల విద్యాభివృద్ధికొరకు వార్తా పత్రికలు, మాస పత్రికలు ప్రచురించుచున్నారు. గ్రామజనుల విద్యాభివృద్ధి కొరకు, పత్రి గ్రామమునందును, పత్తవంశములను పుస్తక భాండాగారముల నేర్పాటుచేయుచు స్వల్పకాలముననే జాతీయ అంశములను జాతీయభివృద్ధికొరకు పాటుపడుటకై ఆమితోత్సాహము గల్గించియున్నారు.

మన సహోదరులగు ఆంధ్రులు స్వశాఖాభివృద్ధికొరకు ఆమితోత్సాహముతో పాటుపడుచుండగా కవిత్వ, కర్మాలు బుద్ధి, అసంతృప్తి, చిత్రానుజ్ఞానము, ఇంకను జాతీయభివృద్ధికొరకు తగిన కృషి చేయకపోవుట మిక్కిలి విషాదకరముగ నున్నది. మనజాతీయములకు ఈ త్యాగము బుద్ధివంతముల కొరకు ఈ సంవత్సరమున ఆంధ్రీయహాసభ కడప పట్టణమున జరుపబడెను. మతియును వారు సర్వవిధముల చుట్ట బ్రోత్సాహము గలిగింప తగినసాహాయ్యము చేయు సంసిద్ధులయి యున్నారు.

ఈ జాతీయ సామాజిక హిందూనీతికి కచ్చితమైన కాలగర్భం యుట లేక పోవుటయేగాక జాతీయముల కాలానుసరణముగ జాతీయమొకరంబులగు కృషి, వాణిజ్యముల విద్యాభివృద్ధి నొందించుటకు దగిన జ్ఞానాభివృద్ధి లేక యుండుటయే ముఖ్య కారణమని దూరదృష్టిగల జాతీయములు కనుమారు నొక్కి గ్రహించియున్నారు. "కృషితో నాస్తి దుష్టతమ్, ఉత్తమం కృషి, వాణిజ్యం, మధ్యమం నృపసేవనం" అని మన పూర్వులు వాడి యున్నారు. ఆంగ్లేయులు మొదలగు పశ్చిమ ఖండవాసులు, కృషి వాణిజ్యములను, వృద్ధిపరుచుచుండుట చేత వానాశ్రమములందు భవముల విస్తారముగ సంపాదించుటకు కత్తిరి వహించియున్నారు. సామాన్యజ్ఞులందు యందు స్వల్పవిస్తీర్ణము గల భూమినుండి విశేషముగ భాగ్యముల నుత్పత్తిచేయుటకు వానాశ్రమ యంత్రములను కరువుజేయుగల ఎరువు దినుసులను తయారు చేసియున్నారు. కర్మాగారముల వృద్ధిపరుచి జాతీయ జీవనమున కపురపులకను ప్రకృష్టములగు పశువులను చేసి నులభింపజేయుట విశ్రయించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితియందు ఆట్టివారితో, తులనాగుటకు కొంతకంత మనదేశమునందును కృషి, వాణిజ్యము, మొదలగు వానాశ్రమముల మంచి స్థితికి దెచ్చుటకు, సుప్రతికయునను, మనము పూనికతోను పట్టుదలతోను పాటుపడవలసి యున్నది. యావక యొన్న యెడల తుదకు "అన్నమోరామచంద్రా" యని పరి శేషించు స్థితికి దేశమునందును రాగలదని జాతీయములందరు ఘంటాపథముగ ఘోషించుచున్నారు.

వాణిజ్య కృషి వాణిజ్యముల వృద్ధిపరుచుట గ్రామ జనుల గొంతకంతకు విద్యావంతులచేసి, గ్రామసభలు, పురపంచ నిగమము, ఏర్పాటుచేసి, అందు వార్తాపత్రికలు, మాసపత్రిక

కలు, గ్రంథముల దెప్పించి చదువుకొనునట్లు సర్వవిధముల బోధింపగా కలువలసిన భారము జాతీయములందఱు వహించవలసి యున్నది. పురపంచములయందును మహాసభా వేదికలవైనను పృగల్భములు పలుకుటవలన బ్రయోజనములేదని, అసభివజ్ఞులు స్పష్టముగ నూచించుచున్నారు. స్థిరమైన పునాదిలేని కట్టడము ఎన్ని ఆంతస్తులు పొడుగుండినను, ఎంత శృంగారముగ కనబడినను త్వరలో భూపతనము కావలసి యుండునుగాదా.

ఈ మదనపట్టెయందు చీదబాలర విద్యాభివృద్ధి గలిగించుటకు అనేక సంవత్సరములుగ వార్తా పత్రికలవలనను ఉచితముగ విద్య గలవుచున్నాము. ఇప్పుడు కాలస్థితి మిక్కిలి మారియుండుటచేత చీదజనుల సహాయార్థమై యీ సంవత్సర ప్రారంభమునుండి మూడవభాగమువరకు ఈ పాఠశాలయందు జేరువారి కందఱకు ఉచితముగ విద్య గలవుచున్నాము. ఇందు కృషి, వాణిజ్యము, వృత్తులకు సంబంధించిన చేతిపనులును ఆంధ్ర, గీర్వాణ భాషలయందు చక్కని పాండిత్యమును సంపాదించి "కళామణి" "భిక్షగర్వ" మొదలగు పట్టకములను జరుపునట్లు ఏర్పాటుచేయుటకు కృషి చేయుచున్నాము. గొర్మ మెంటువారు పూనికతో జాతీయముల ప్రయత్నములననే ఉచితవిద్యను బోధించుమన పాఠశాలలో నిది ప్రథమముని ఎన్నుచున్నాము. మతియును, ఈ పురవాసులు జాతీయభివృద్ధి కరణులగు అనేకకార్యములు పూని కొంతకంతకు నిర్వహించి యున్నారు. వానిని గుఱించి మాసపత్రికయందు యందు వ్రాయుచున్నాము.

నెమలి నుబ్బరావు.

(సంపాదకులు)

ముఖ్యభాగల రామరావు.

(ముద్రాకాలాధికారి)

తామర తైలము

తామర, తీట్ల, గజ్జికి, మంచిముగ్గు

దబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రు. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, నెండుకలలో గాని, బాహ్యములలో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోపల పండు మూడు భేదములు గలవు.

అన్నపాంపం దీని, రి, తయి కెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

ఐరోపా యుద్ధము కారణముగ రాకుండ

నిలిచియుండిన మధుర రంగుపని

ఆరంభము!

అలిజరైన్ రెడ్

ఆరంభము!

అను తైలరంగును నెం 16 మొదలు, 60-వ నెంబరువరకు తెల్లటి నూలులో రసాయనశాస్త్రప్రకారము వస్త్రములు జేసియైన గట్టి ఎర్రనిరంగుతో ప్రకాశముగను, శుద్ధముగను తయారుచేయుచున్నాము. కావలసినవారు మెంటనే వ్రాయుకోవలెను.

చారి అండు రాం, పోస్టుబాక్సు నెం. 38. తంజివిలాసము: "తామరై"

రసాయనరంగులశాల, కీలవాళల్, మధుర.

దేశభక్తులగు భారతీయుల విధి

ఏ విధముగ దేశసేవయందు జీవితమునం దెవరు నిమగ్నులైయున్నను ఆ ప్రత్యేక విషయము నందు సర్వశక్తులను వారు వినియోగించి దాని నభివృద్ధి నొందింపవలెను. అందులకు వారికి

ఉత్సాహము, చురుకుదనము, ధీశక్తి

యుండవలెను. బాగయాకత యత్యవసరము. అనగా శరీర మానసికారోగ్యములు సమగ్రముగ నుండవలెను. అందుకు మీరు చేయవలసినది.

అశ్వను సేవనము

908

అశ్వను సేవనమున కీరించిన కరములకే కీ సమగ్రముగను.

అధికశ్రమలవలన నంతరించిన ఉత్సాహమునకు పునర్వికాసము కలుగును. సర్వశక్తులును సమగ్రముగను. వెల పరచునులభము. ఒకసీసా. రు. 1-9-0.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,

Manicktall Main Road, Calcutta.

Telegram Address:- 'Rasayan'.

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons, Madras.

Indian Industrial Co.,

M. R. Chandra & Co, Madras.

Madras Swadeshi Stores,